

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

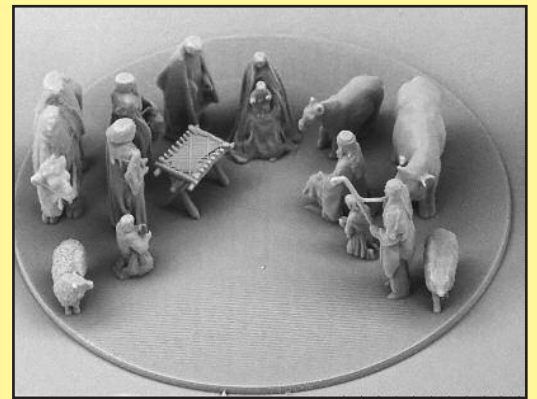
ANTRADIENIS - KETVIRTADIENIS-TUESDAY - THURSDAY, GRUODŽIO-DECEMBER 26-28, 2017 • Vol. CVIII NR. 149-150

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-27-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 49 dienos!

Prezidentė apžiūri Popiežiui Pranciškui skirtą lietuvių mokslininkų ir studentų sukurtą mažiausią pasaulyje prakartėlę.

R. Dačkaus nuotr.

Neįtikėtina Lietuvos dovana Popiežiui

Prezidentė Dalia Grybauskaitė perdavė popiežiui Pranciškui lietuvių mokslininkų ir studentų sukurtą unikalią kalėdinę dovaną – mažiausią pasaulyje prakartėlę.

galime įteikti šią įdomią ir inovatyvią dovaną Popiežiui Pranciškui, kurio kitąmet laukiame Lietuvoje”, – cituojama Prezidentė.

Mokslininkai iš pradžių nuskenavo Vilniaus Katedros aikštės prakartėlės figūras, tuomet atspausdino lazeriniu nanospausdintuvu ir įkėlė į specialią talpą, kad objektą būtų galima pamatyti mikroskopu.

Prakartėlę sukūrė Vilniaus Gedimino technikos universiteto kūrybiškumo ir inovacijų centras „Linkmenų fabrikas” drauge su bendrovės „Fentika” mokslininkais ir įmone „3D idėja”.

Prezidentūros info

10 tūkst. kartų sumažinta ir tik mikroskopu matoma Vilniaus Katedros aikštės prakartėlės kopija jau užregistruota Gineso pasaulio rekordų knygoje. Prakartėlė yra tokia maža, kad kūdikėlių Jėzų vaizduojanti figūra yra mažesnė ir už žmogaus laštelę.

„Didžiuojuosi, kad mūsų mokslininkai ir studentai sukūrė mažiausią pasaulyje prakartėlę. Ypač džiaugiuosi, kad

ŠIAME NUMERYJE:

2017-uosius palydinti – 6, 10 psl.

Svečiuose – kalėdinis „Atžalynas” – 8 psl.

KALĖDINIS STEBUKLAS

Gedimino lituanistinėje mokykloje

Gedimino lituanistinės mokyklos nykštukai su į talką atskubėjusiais pingvinais.

Redos Juodis nuotr.

JURITA GONTA

*Tarp šakų žalios eglės
Trepši daug mažų kojelių.
Girdisi ten tu-ku tu-ku–
Kala daug mažų nykštukų.
Tu-ku, tu-ku, tu-ku, tu-ku,
Tu-ku, tu-ku-tuk.*

Gruodžio 16 dieną Gedimino lituanistinės mokyklos (GLM) kalėdinis koncertas subūrė mokytojus, mokinius, jų tėvelius, JAV Lietuvių Bendruomenės narius ir lietuvių prijaučiančius svečius. Šventė prasidėjo mokyklos direktorės video sveikinimu bei mokinių samprotavimais apie jų norus ir linkėjimus Kalėdų proga. Apžvelgus praėjusių moks-

lo metų pusmetį, pasidžiaugus vaiku sėkmingais mokslo rezultatais bei nuveiktais darbais, į sceną įbėgo Kalėdų senelio pagalbininkai nykštukai pranešti, kad Kalėdų nebus. Nykštukai apgailėstavo, kad jie nespėjo pasiruošti Kalėdoms, todėl Kalėdų senelis neturės ką dovanoti vaikams. Nykštukams beprarandant viltį, į sceną atskubėjo mažieji jų draugai pingvinai ir mažieji nykštukai. Mažieji pagalbininkai puolė daryti žaismus.

– 12 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja – Mykolas Krupavičius

Išpažintis

AUŠRA STANAITYTĖ

„ – Bet, ponija, religija uždeda ir nemalonių pareigų. Sakysime, išpažintys...“

– Tamsta randi, kad eiti išpažinties labai nemalonu? Aš nepasakyčiau. Žinoma, reikia, kad kunigas būtų inteligentiškas ir neturėtų blogo kvapo. Išpažinti savo nuodėmes – tai reiškia dar kartą jas pergyventi. O aš darau tik malonias nuodėmes. Be to, parodyti save visame nuogume, žinoma, dvasios nuogume, inteligentiškam nuodėmklausiu – tai labai rafinuotas smagumas!“

Štai tokią tuomet dar kunigo Liudo Vasario ir vienos iš jo likimo moterų – baronienės Rainakienės – pokalbio nuotrupą randame 1932–1933 m. rašytame Vinco Mykolaičio-Putino romane „Altorių šešėly“. Toliau sužinome, kad baronienė „pripažino tik dvi nuodėmių rūšis: neleistinos meilės ir kitiem blogo darymo. Pirmąsias ji mielai atmindavo ir apgailėstaudavo tik iš krikščioniškos pareigos. Antrųjų ji vengdavo ir dėdavosi išvengianti“ (Raštai, 1992, t. 4, p. 340, 439).

Sakytume, visai „nepasenęs“ požiūris ir išibėgėjant XXI amžiui. Turbūt ne vienam iš mūsų primena pasikalbėjimus su savimi, artėjant dieviškąja našta apsunkusios Marijos laukimo pabaigai ir prasidėjus spūstims prie klausyklių. Vienas iš penkių Bažnyčios įsakymų liepia bent kartą per metus išpažinti savo nuodėmes, ir tas kartas daug kam atsitinka apie Velykas, tačiau ne tokie taupūs išpažinčiai krikščionys paprastai nori pasitikti ir Kristaus gimimą atgailos nuplauta siela.

Štai tada ir prasideda kančios, kaip atlikti sąžinės apyskaitą, jei niekam tyčia nekenkta, blogo nelinkėta, kai kurių nuodėmių įvykdyti tiesiog neturėta galimybių, o koks nors nekantrus žodis jau seniai per tiek laiko pamirštas (nors galbūt kam nors iki šiol nuodija gyvenimą). Negi eisi ir pro klausyklos grotelės pasakysi, kad esi šventasis? Kaip sakoma, neatsitraukęs nuo kasos (t. y. klausyklos) nusidėsi pirmąją iš septynių didžiųjų – puikybės nuodėme.

Ir iš tikrųjų – kiek iš mūsų esame išlaikę tikrą, į esybę įaugusį nuodėmės supratimą, išskyrus baronienės Rainakienės nuodėmę pripažintą, dažnai labai jau savitai interpretuojamą „kitiem blogo darymą“?

Ar mus tikrai atstumia Katekizme išvardytos septynios svarbiausios vados? Ar matome ne tik puikybės kris-

lą kitų elgesyje, bet ir puikybės rąstą savo nuomonėse, kalbose, veido išraiškose? Ar gobšumas, rūstumas ir pavvydas nėra sveikos konkurencijos variklis ir sėkmingos karjeros pagrindas? Ar gašlumas nėra kone moksliskai įteisintas kaip sveiko kūno ir sielos garantas, o jo baidymasis ar neišjuoktas kaip prietarai, kompleksai ir religijos (greičiausiai katalikų) įvairytas liguistas kaltės jausmas? Ar rąjumas nevadinamas tiesiog valgymo sutrikimu, o tingumas – depresija, taigi ar šios nuodėmės nelaikomos tiesiog liga, nelaime, o jomis nusidedantis – tiesiog auka?

Ir net jei, nepaisant moderniosios moralės laisvumo, randame mūsų sąžinę slegiančių kalčių, kodėl turime jas išpažinti galbūt niekuo už mus ne geresniam kitam mirtingajam – kunigui? O jeigu dar, neduok Dieve, jis neturės gero kvapo arba bus nepakankamai inteligentiškas? Ir apskritai ar gali kunigų seminarijos mokslai prilygti profesionalaus psichologo diplomui, kai šifruojami mūsų jautrios sielos vingiai?

Kodėl išpažinties negalėtų atstoti nuoširdus išsipasakojimas geram draugui, kuris kur kas labiau jus pažįsta negu „įgaliojimą“ atleisti nuodėmes turintis kunigas? O dar geriau turbūt viską prisipažinti tiesiogiai Dievui, be jokių tarpininkų, kaip yra protestantų Bažnyčiose.

Visa tai išties gali būti patogiau, jei norite – prakilniau, bet ar tikrai širdies gelmėje esame įsitikinę, kad tai veikmingiau išvaduos nuo graužaties negu įvardyti savi paklydimai nuodėmklausiu, galbūt „standartiniai“ jo atsakymai ir „formaliai“ suteiktas nuodėmių atleidimas?

Vienas žymiausių pasaulio literatūros kūrinių – Jean-Jacques Rousseau „Išpažintis“, parašyta autoriaus gyvenimo pabaigoje (1766–1769), išleista po jo mirties (1782–1789), kartkartėmis primena kilmingosios lietuviško romano „Altorių šešėly“ veikėjos samprotavimus.

Kaip ir žada pirmaisiais autobiografinės knygos sakiniais, prancūzų klasikas taip išsamiai, nieko nenuptylėdamas pasakoja savas nuodėmes, kad, nepaisant nuoširdžiausio apgailėstavimo, tai panašu į gardžiavimąsi savo pasakojimo meistriškumu ir net pasakojamais įvykiais. Ir nebūtinai jo minimos nuodėmės yra labai sunkūs nusikaltimai ar pernelyg intymūs, dėl to sunkiai ištariami faktai. Kaip rašo pats klasikas, sunkiausia prisipažinti ne tai, kas nusikalstama, o kas juokinga ir gėdinga.

Kaip vieną pačių didžiųjų savo piktadarysčių Rousseau mini rožinio

sidabru puošto kaspino vagystę vienuose kilminguose namuose, kuriuose jis tarnavo liokajumi: būdamas labai jaunas, pričiuptas su „daiktiniu įrodymu“ iš išgąscio suvertė kaltę jaunutei virėjai, kuri jam neva dovanojusi tą kaspiną norėdama išiteikti. Tokią melagystę, kaip teigia savo „Išpažintyje“, jis sugalvojęs dėl to, kad pats ketinęs taip pasielgti: dovanoti pavogtą puošmeną minėtai virtuvėje tarnavusiai mergaitei, kuri jam patikusi.

Namų šeimininko grafo surengta „kryžminė apklausa“ vyko viešai, daugelio liudininkų akivaizdoje, ir pats šio įvykio aprašymas yra šėdėvras šėdėvre. Rousseau mušasi į krūtinę, kad greičiausiai sugadino tai mergaitei visą gyvenimą ir galima tik numanyti tolesnį jos likimą visuomenėje, kur užsidirbti duoną doru darbu beturtei moteriai buvo nedaug būdų. Ši nuodėmė – nejuokinga, bet tikrai gėdinga – jį patį taip sukretusi, kad niekam jos nepasakojęs, tačiau amžiams atsižėnojęs nuo vagysčių. Nors gyvenimas autoriui, jo manymu, su kaupu atkeršijęs už vargšę apšmeižtą mergaitę, tačiau jam taip ir nepavykė išsivaduoti iš šios nuodėmės – tai buvo viena paskatų parašyti „Išpažintį“.

Pasaulio literatūrai pasisėkė, kad

Rousseau, nors ir atsivertęs į katalikybę, matyt, taip ir neišpažino šios nuodėmės kunigui. Nepasisekė tik tai jaunutei virėjai. Nuodėmklausys greičiausiai būtų penitentui Rousseau kaip atgailą paskyręs ne pasakojimą apie savo nuodėmę visam pasauliui sulaukus gyvenimo saulėlydžio, o „standartinį“ ir kur kas operatyvesnį skriaudos atitaisymą: kuo skubesnį prisipažinimą tiems, kuriuos apgavo, ir atsiprašymą tos, kurią apšmeižė. Žinoma, kartu atsiprašant Dievo nuoširdžia malda. Tai gali būti sunkiau negu parašyti literatūros šėdėvą, bet sąžinei lengviau.

Brangūs pasaulio lietuviai,

Kalėdos dovanoja ypatingą jausmą – artumą.

Jis lyg tiltas per kalbą, bendrą kultūrą ir tradicijas sujungia Tėvynėje ir svetur gyvenančius lietuvius gyvu ir tvirtu ryšiu.

Šiuo šventiniu laiku ypač branginame tai, kad esame su artimais žmonėmis, kad jaučiamės Lietuvos dalimi.

Išsaugokime šią savo vienybę, susitelkimą, rūpinimąsi kitais kaip didelę vertybę ir ateinančiais metais. Tegul jie būna sėkmingi, kūrybingi ir šviesūs.

Linkiu džiugios kalėdinės dvasios kupinų Jūsų namų ir širdžių!

Gražių ir jaukių švenčių!

Dalia Grybauskaitė
Lietuvos Respublikos Prezidentė
2017 m.
Vilnius

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Mudu su vyru Algirdu prisijaukinome Pasvalio viešąją biblioteką, beje, pavadintą rašytojo Mariaus Katiliškio vardu (jis ten 1941–1944 m. dirbo bibliotekos vedėju), ir vieną dieną man jis bakstelėjo į „Kultūros barų“ žurnalo 2017 m. 7/8 nr. vieną puslapį. Ten Virgilijus Čepaitis straipsnyje „Ne istoriko pasvarstymai apie istoriją“ rašo ir apie Salomėją Nėrį. Autorius sako, kad populiariojoje

„Vikipedijoje“ internete dažnai pasidomi, kas apie Lietuvą ir lietuvius rašoma kitomis kalbomis: „Kartais randu net atsakymus į seniai kankinčius klausimus. Pavyzdžiui, man ilgai nedavė ramybės mintis, kodėl Salomėjos Nėries „Poema apie Staliną“, „Keturis“, „Bolševiko kelias“ parašyti ne atmetinai, o su įsijautimu. Juk tai talentingi kūriniai. Kodėl būtent ji buvo paskirta į SSRS Aukščiausiąją Tarybą? Pagaliau, iš kur turėjo tiek lėšų, kad išstisus metus galėjo gyventi Paryžiuje, kuris ir tada buvo pašėlusiai brangus? Tai va. Pasižiūrėjau, kas apie Salomėją rašoma kitomis kalbomis. Straipsnių ne itin daug. Angliškas tekstas beveik toks pat kaip lietuviškas, tik trumpesnis. O štai rusiškame aptikau tokią informaciją: „1928 m. užmezgė kontaktus su pagrindine Lietuvos komjaunimo kuopele Kauno universitete, 1931 m. tapo Kominternu ryšininke (slapyvardis Virvyčia), 1934–1936 m. užtikrino ryšių kanalą su pagrindiniu komunistiniu laikraščiu „Žemaitijos tiesa“, 1936–1937 m. buvo kominternu ryšininke su Lietuvos ir Lenkijos kompartijos vadovybe Paryžiuje“. Straipsnis remiasi neseniai išslaptintu Kominternu, vienijusio viso pasaulio komunistus, archyvu“.

Nesu nei iš tų, kurie šiai poetei reikalauja mirties bausmės, nepaisant jos kai kurių išdavikiškų poelgių savos valstybės atžvilgiu, nei iš tų, kurie ją garbina. Jos poeziją vertinu ir būtų gaila, jeigu ji būtų išmesta iš mokyklinių programų, juk gerų eiliakalių neturime tiek daug. Bet ir taip nepasakyčiau, kaip yra pasakęs jaunosios kartos poetas Aidan Marčėnas: „Bet kiekvienas, kuris dar taikosi spjauti į Salomėjos Nėries pusę, turėtų suvokti bent tiek, kad spjauta bus į šulinį, iš kurio semsis ir semsis visi nors kiek susipratę lietuviai“.

Suprantu tuos, kurie iš žmogaus ir kūrėjo reikalauja sąžiningumo ir švarumo. O Salomėja vis dėlto buvo tarsi dvigubas žmogus – kūryboje vienokia, gyvenime kitokia. Tie, kurie jai atleidžia jos klaidas, duoda pavyzdžių: prancūzai neatsizada poeto Jean Nicolas Arthur Rimbaud, nors jis savąjį gyvenimą baigė Afrikoje kaip vergų pirklys, vokiečiai iš mokyklinių vadovėlių neišmeta su nacių ideologija jaunystėje save siejusio Giunterio Graso, o Lotynų Amerika nesigėdija su Fidelio Kastru artimai besibičiuliavusio Gabrielio Garsijos Markeso (anot tautininko istoriko T. Baranausko).

Su užuojauta ir supratimu apie Salomėją „Aiduose“ 1962 m. rašė ir dr. Jonas Grinius (beje, Salomėja jį, anuomet „Ateities“ žurnalo redaktorių, buvo nelaimingai įsimylėjusi; ir ko tik ji nebuvo įsimylėjusi): „Kad nebūčiau blogai suprastas, norėčiau iš anksto pasakyti, kad negaliu S. Nėries laikyti nei prokomunistine heroje, nei niekšiška lietuvių išdavike. S. Nėris man atrodo tik širdies moteris-poetė, savo jausmų bei vaizduotės po skrydžių nemokėjus vertinti kritiškai ir nesugebėjus jų derinti su gyvenimo tikrove, kuri už šitą nepajėgumą jai skaudžiai atsikeršijo. Ir dabar priekaištai poetei gal nebūtų taip stipriai pabrėžiami, jei Salomėja jaunystėje nebūtų buvusi ateitininkė ir savo universitetinių mokslų nebūtų baigusi katalikiškame Teologijos-Filosofijos fakultete. Jei S. Nėris būtų atėjusi į lietuvių literatūrą, turėdama tokią pasaulėžiūrą, kokią jaunystėje turėjo A. Venclova, K. Boruta, B. Sruoga, šiandien gal niekas jos taip rūsčiai nesmerktų, kaip didelių smerkimų nesigirdėti nei K. Borutos, nei B. Sruogos atžvilgiu, nors tie du autoriai taip pat yra parašę prokomunistinių raštų. Bet S. Nėris buvo pamaldžios motinos išauklėta katalikiškai; ji buvo katalikiško „Ateities“ laikraščio redakcijos narė (1925–27 m.); jos pirmąjį eilėraščių rinkinį „Anksti rytą“ buvo išleidęs tas pats „Ateities“ žurnalas; ji buvo baigusi katalikų fakultetą ir artimai draugavo su žinomais katalikais“.

Ir vis dėlto tas Saliutės agentūrinis slapyvardis Kominterne pribloškė (kažin ką būtų sakęs dr. J. Grinius, jeigu tai būtų žinojęs?). Taip pribloškė, kad jaučiuosi tarsi išduota, nes jos tuos nukrypimus į kairę taip pat, kaip ir daugelis, laikiau emocijų padiktotais šuoliais, netgi gailėdavau jos, kad vieną kartą impulsyviai pasidavusi neapgalvotam žingsniui,

Nešventinės mintys metų varčioje apie Saliutę iš Kominterno

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

buvo priversta eiti vis tolyn ir tolyn. O ši informacija iš Kominterno dokumentų (jeigu tai nėra kokia Kremliaus „antis“) rodo, kad posūkis į kairę – radikaliai kairę – buvo sąmoningas ir apgalvotas. O gal net ne posūkis, o tiesus kelias? Tuomet perverčiau visą pasiekiamą medžiagą ir iš naujo permaščiau Salomėjos Nėries gyvenimą.

Kairumo liga eina iš giliai

Deja, reikia pripažinti, kad kairumo liga Salomėjos Bačinskaitės gyvenimo linijoje eina iš labai toli ir giliai. Jos tėvas buvo socialistinių pažiūrų. Motina atvirksčiai – labai religinga. (Dievas jai buvo viintelė priebėga nuo realaus gyvenimo. Kaip rašo literatūrologas R. Subačius straipsnyje „Nudeginta Stalino saulės“ knygoje „Dramatiškos biografijos“: „Devyniolikmetė Salomėjos mama, turtingo ūkininko dukra, nenorėjo tekėti už mažo, šlubo, tik piršlybų dieną pirmąkart pamatyto Simono Bačinsko, bet buvo varu išvaryta. Po vestuvių ji verkė visą naktį, jaunikis išsiveidęs miegojo klėtyje, o svečiai nežinojo, ką ir daryti“.)

Kaip interviu „Mokslo Lietuvos“ redaktoriui G. Zemlickui S. Nėries gyvenimo tyrinėtojas Viktoras Alekna (pažinojęs poetę ir asmeniškai) yra sakęs, jos komunistinės pažiūros pasireiškė jau gimnazijos laikais: „1922 m. prieš gegužės 1-ąją, kaip kad ir paprastai, buvo suimti Vilkaviškio ‘Žiburio’ gimnazijos VI klasės mokiniai: Pijus Glaveckas, vienas iš būsimųjų revoliucinio judėjimo veikėjų, Vincas Laurinaitis, Juozas Šlekys ir penktokas Stasys Miščikas. Gegužės 1-ąją Salomėja su raudonų gėlių puokšte nuėjo prie daboklės ir nuo kalvelės mojavę gėlėmis už groto stovintiems klasės draugams. Jų dvasią palaikė Salomėja“.

Be to, tyrinėtojas primena, kad Salomėja, perėjusi į Trečią frontą, keletą eilėraščių atspausdino ir „Priekale“ – komunistų leidinyje, leistame Maskvoje,

todėl ja susidomėjo V. Mickevičius-Kapsukas. O kai 1936 m. Panevėžyje mirė komunistas A. Domaševičius, priekyje karsto su raudonomis rožėmis ėjo Salomėja Nėris.

Norėdamas nuo kairiųjų – trečiafrontininkų – ją atmušti, ja vis dar giliai tikėjęs kun. Mykolas Vaitkus deda pastangas 1934 m. bedarbę ją įdarbinti Panevėžyje gimnazijos mokytoja (tam reikėjo net prezidento sutikimo). Bet ir čia

ji bendrauja tik su kairiaisiais. Ir su būsimuoju vyru Bernardu Buču čia ji susipažįsta per kairiųjų pažiūrų inteligentus Didžiulius. Bendradarbiauja su Vanda Didžiulyte-Albrechtiene, pagrindinės Lietuvos komunistų partijos vado Vinco Kapsuko pirmąja žmona.

Už kokius pinigus...

V. Čepaitis prie citatos iš Kominterno dokumentų prideda savo abejonę: iš kur S. Nėris turėjo pinigų gyventi Paryžiuje. Iš tiesų? 1936 m. Panevėžio gimnazijos mokytoja, išdirbusi čia tik dvejus metus, pasiima visus metus atostogų ir kartu su Bernardu Buču išvyksta į Paryžių, kur sudaro civilinę santuoką („Be bažnyčios, be altorių“, – kaip anksčiau rašė eilėraštyje).

Į klausimą „iš kur“ greičiausiai galima atsakyti prisiminus 1928-uosius metus. Salomėja tais metais baigia universitetą ir išvyksta dirbti į Lazdijus. Provincijoje ji jaučiasi nykiai. Jos jausmuose dar vis kunkuliuoja meilė prof. Juozui Eretui. Profesorius išvyksta į Šveicariją, Salomėja važiuoja paskui. J. Grinius „Aiduose“ teigia, kad „1928 m. vasarą, nors ir pinigų neturėdama, poetė viena važiuoja į Vakarų Europą, pirmoje eilėje į Šveicariją, kur pas motiną viešėjo jos profesorius“. Bet Kominterno dokumentai sako, kad būtent tuomet ji užmezgė ryšius su Kauno komjaunuoliais, o komunistinis pagrindinis pinigų iš Maskvos gaudavo tiek, kiek tik reikėdavo. Prof. Eretas, Bazelyje paskyręs pasimatymą su Salomėja, vargu ar nujautė, su kuo turi reikalą. O tai buvo labai simbolinis jų susitikimas. Kaip J. Grinius rašo: „1928 m. vasarą Bazelio (Šveicarija) katedros didžiajame varpe S. Nėris kartu su nuodėminguoju mylimuoju įbrėžė savo ir mylimojo profesoriaus Juozo Ereto vardus. Dienoraštyje įrašė: ‘Mano kelias veda bedugnės pakraščiu’“.

Nukelta į 15 psl.

Lietuva ruošama dvasinei kapituliacijai

GINTARAS VIŠOCKAS

Visai neseniai turėjau įdomų pokalbį su europarlamentaru Algirdu Saudargu. Kalbėjomės jo biure Vilniuje užtektinai sudėtinga tema – apie Europos Sąjungos (ES) praeitį, dabartį ir ateitį. Tačiau dabar noriu pacituoti tik tai, ką europarlamentaras atsakė į mano klausimą dėl galimo lietuvių tautos išnykimo ES erdvėse ir platybėse.

Europos Parlamento narys tvirtino, kad minėti klausimai – ar lietuviai ištirps ES – neatlaiko jokios kritikos, nes padiktuoti vadovaujantis siaurais, egoistiniais interesais. ES buvo sukurta ir dabar plečiama, tobulinama ne tam, kad rūpintųsi lietuvių tautos išlikimo tema. A. Saudargo įsitikinimu, lietuvių tautai išskylančius pavojus įveikti turi ... pati lietuvių tauta. Jei lietuvių tauta išsilydusi, nusilpusi, kaltinti reikia ne Briuselį, ne Strasbūrą. Mūsų tautos išlikimo ir tvirtybės reikalais dera rūpintis Vilniuje. Tvirta, veržli, pasitikinti savo jėgomis, saugojanti istorinę atmintį tauta išliks ir labiau federalizuotoje, ir mažiau griežtoje ES. Europos tvarciais lietuvių tautos žaizdų nesutvarstys.

Maždaug toks buvo A. Saudargo atsakymas. Šio straipsnio autoriui nieko kito nebelieka, kaip tik pritari – užsispyrusi, ambicinga, turinti didelių tikslų tauta išliks bet kokiomis sąlygomis. Akivaizdu ir tai, kad dėl nusilpusio lietuviškumo pirmiausia reikia kaltinti save, nes aplinkinių kaltinimas – neperspektyvus užsiėmimas.

Ir vis dėlto lietuvių tautai per pastaruosius du dešimtmečius kažkas nutiko. Ją sunku atpažinti. Vienokia ji buvo Atgimimo metais, kitokia dabar – pasitinkanti savo šimtmetį, 2018-uosius. Ją tarsi pakeitė. Bjaurioji ragana ją lyg užbūrė – gerą vaiką pavertė neklaužada.

Žinoma, privalu apsidrausti: negalima norėti, kad visi lietuviai brangintų lietuviybę. Tokį vienin-

gumą atmeskime kaip primityvų, neperspektyvų, įmanomą tik žiaurios diktatūros sąlygomis. Tačiau paaikškinkite, iš kur atsirado tiek daug lietuviybę niekinančių lietuvių?! Kas juos tokiais pavertė, kas juos taip išauklėjo, kas juos pastūmėjo tokiai veiklai? Čia vėl įžvelgiu du aspektus. Jei nepriklausomoje Lietuvoje besityčiojančių iš visko, kas lietuviška – pradedant cepeliniais ir baigiant Lietuvos Didžiąja Kunigaikštyste ir Lietuvos partizanais, atsiranda natūraliai, – ne bėda. Vadinas, Žemė vystosi pagal savo dėsnius, ir prieš vėją nepapūsi. Bet ar jums niekad nekilo įtarimų, kad toks judėjimas nepanašus į natūralius postūmus – kažin kokia nematoma jėga nepalankius lietuviams procesus tarsi skatina, stiprina, didina?

Tokios mintys nepaliko ramybėje, kai Vilniaus Karininkų Ramovėje buvo pristatyta Kovo 11-osios Akto signataro, mokslininko dr. Vlado Terlecko knyga „Priešinimasis Lietuvos nukryžiuojimui 1944–1953. Mitai ir tikrovė“.

Veikalo autorius buvo įsitikinęs, kad Lietuvos praeitis juodinama kryptingai, atkakliai, specialiai. Nes Lietuva ruošama dvasinei kapituliacijai. Autorius pateikė keliolika ryškių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lietuvos partizanų judinimo pavyzdžių. Kai kurie atvejai – šokiruojantys, sveiku protu nesuvokiami. Juolab kad Lietuva juodinama ... mūsų pačių rankomis.

Nukelta į 15 psl.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

„Tikslas – Amerika“

Bendradarbiaudami su „Tikslas – Amerika“ projekto autoriais „Draugo“ ketvirtadienio „Rytys“ puslapyje tęsiame informacinį straipsnių ciklą apie projekto metu JAV Rytų pakrantėje aplankytas vietas. Pradžią – 2017 metų lapkričio 16 dienos „Drauge“ (Vol. CVIII, Nr. 133).

AUGUSTINAS ŽEMAITIS

Pensylvanijos Šiaurinis Anglies regionas buvo viena tų vietų, kuriose apsilankymo laukiau labiausiai. Dar XIX a. ten plūdę lietuviai įkūrė apie 50 lietuviškų vietų: bažnyčių ir kapinių, paminklų ir klubų. Netgi lietuviškai pavadintas ežeras (tikriausiai vienintelis JAV) ten yra!

Atrodo, tik žymėk viską žemėlapyje – tegul visi sužino, tegul lanko Scrantono miestą, lietuviškai imigrantų vadintą „Skrantais“, ir jo apylinkes.

Deja, apsilankę supratome, kad daugelyje svarbiausių lietuviškų vietų nieko neliko: arba išvis nieko, arba nieko lietuviško. Pamatyti Šiauriniame Anglies regione dar yra ką, bet jau sunkiai pasakytum, koks svarbus lietuviybės centras tai dar gana neseniai buvo.

Pirmoji užduotis: surasti lietuvišką paveldą prisimenančių lietuvių

„Ant popieriaus“ lietuviybė Šiauriniame Anglies regione atrodo puikiai. Ar bent atrodė 2000 metais, kai darytas paskutinis JAV gyventojų surašymas, kai klausta kilmės. Tada tokie miestai kaip Pittstonas ar Wilkes-Barre turėjo apie 4 procentus lietuvių ir jokie panašaus dydžio ar didesni JAV miestai jiems pagal lietuvių procentą neprilygo. Tada regione veikė 14 lietuviškų bažnyčių, beveik tiek pat kapinių, iš esmės – kas kelias mylias.

Tačiau jau pradėję ieškoti, kas galėtų „Tikslas – Amerika 2017“ papasakoti apie regiono lietuvišką paveldą, susidūrėme su problemomis: kituose tokiuose svarbiuose lietuviškuose kraštuose savanorių jau buvome suradę, o Šiauriniame Anglies regione dar neturėjome. Lietuvių kilmės asmenų daug, bet tik nedaugelis tą kilmę prisimena... Štai beveikia keturi lietuvių klubai, tačiau mėginimas užmegzti ryšį su jais vaisių neatnešė. Paskaite jų „Facebook“ paskyras supratome, kodėl: visi jie švenčia airišką Šv. Patriko dieną, tačiau tik vienas (Pittston) be šios dar švenčia ir Vasario 16-ąją... Galiausiai nuėjė į tuos klubus pamatėme, kad jie veikia labiau kaip barai „tik nariams“ (įėjimas – su raktinėmis kortelėmis), o lietuviybė ten matoma tik senose relikvijose iš laikų, kai dar rinkdavosi vien lietuviai.

Apie tuos laikus tegalėjome išgirsti pasakojimų: kaip „Exeter“ Lietuvių klubas savomis rankomis statytas, kaip pravardžiuotas „kraujo kibiru“, nes tokios dažnos ten buvo muštynės. Nebuvo viskas taip puiku ir tada, prieš 50 ar 70 metų, – juk ne inteligentai į Anglies regioną vyko, o eiliniai ūkininkų vaikai, čia tapę anglikasiais. Bet kiek gražaus jie sukūrė!

Galima per Lietuvos vyčių organizaciją radome kelis padėti sutikusius lietuvius, kurie apie lietuvišką paveldą žinojo daugiau. Dennis Palladino iš Pittston ir Carol Gargan iš Forest City. Carol susitikime jos miestelio lietuvių kapinėse – nes lietuvių bažnyčia ten nugriauta. Su ja apvažiavome Scranton miesto lietuviškas vietas. Carol apgailestavo, kaip sparčiai jos nyksta, pasakojo, kad todėl bando sukurti naują lietuvišką vietą: Kosciuškos gydymą sodą (pavadinimas „Kosciuska“ rašomas lietuviškai, o ne lenkiškai, kaip įprasta JAV). Graži iniciatyva, o mūsų apsilankymo proga pasodintos papildomos dvi gėlės. Tačiau, žinoma, sodelis nedidelis, palyginus su kapinėmis, bažnyčiomis...

stotelė – Šiaurės Pennsylvania: šauksmas gelbėti lietuvišką paveldą

Carol Gargan (k.) bando sukurti naują lietuvišką vietą: Kosciuškos gydymą sodą. Dešinėje – vienas iš projekto kūrėjų Augustinas Žemaitis.

Iš lietuviybės lieka vien kapinės

O lietuvių bažnyčios Šiauriniame Anglies regione griūva itin greitai. Ir, atrodo, kuo didingesnė, gražesnė, istoriškesnė bažnyčia – tuo didesnė tikimybė, kad ją nugriaus. Lietuvoje tokie milžiniški, seni (XIX a.) ir kultūriškai reikšmingi pastatai, kaip Wilkes-Barre Švč. Trejybės ar Kingstono Švč. Mergelės Marijos apsimėškimo lietuvių bažnyčios būtų saugomi kaip architektūros paminklai. O čia 2015 metais neliko vienos, 2016 metais – kitos... Ogi ir parapijos buvo mokios, ir bažnyčios suremontuotos. Dabar jų vietose radome tik plynas pieveles. Buvau iš anksto įsirašęs tų bažnyčių nuotraukų į planšetinį kompiuterį ir jau vietoje nufotografavau vaizdus iš lygiai tų pačių vietų. Bus palyginimas.

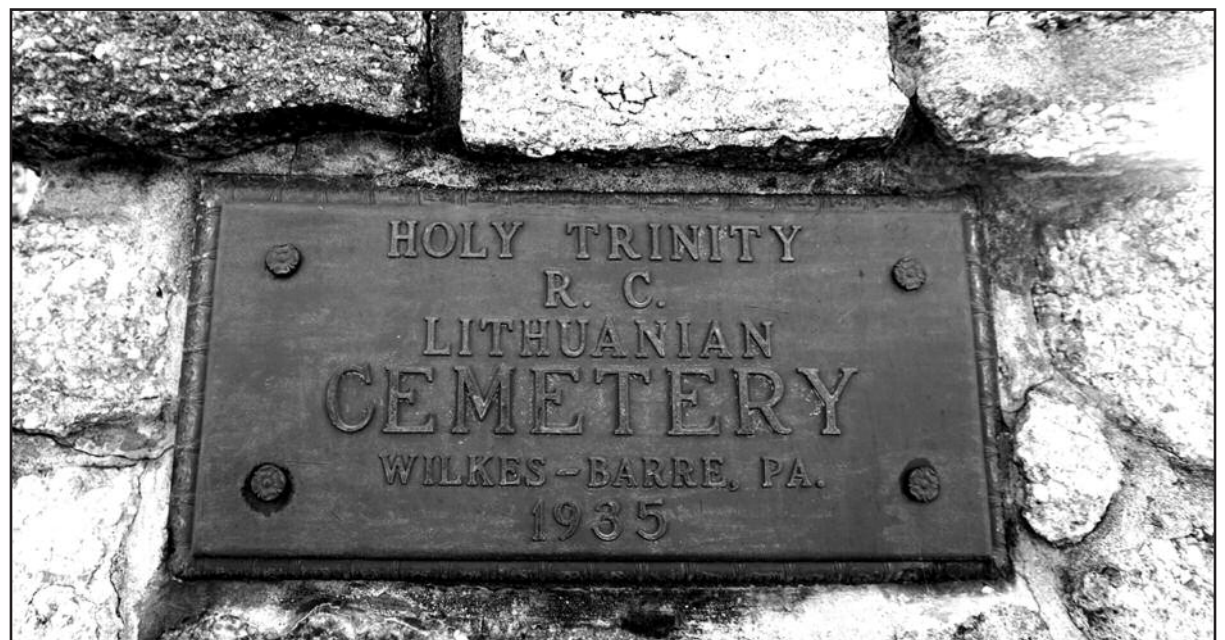
Žinoma, sugriauta ne viskas, bet ir tos lietuvių bažnyčios, kurios išlikusios, beveik visos uždarytos. Iš kai kurių net kertiniai akmenys, kurie paprastai iš-

Kazimiero – bet net bažnyčią lankydavę lietuviai iš pradžių jo nepažino).

O Wilkes-Barre miesto (Wilkes-Barre Township) lietuvių bažnyčioje radau, ko net ir visko Amerikoje jau matęs nesitikėjau – alaus bravorą.

Iš 13 Šiaurinio Anglies regiono lietuvių Romos katalikų bažnyčių ne tik kad nė viena nebėra oficialiai lietuviška – vos vienoje tebevyksta įprastos eilinės katalikiškos šv. Mišios. Taip, mažėjant gyventojų miestuose uždarinėjamos ne vien lietuvių bažnyčios. Bet juk regione uždaryta tik maždaug pusė katalikų bažnyčių. Vadinas, vien remiantis statistika, apjungus parapijas bent pusė lietuvių bažnyčių (apie 6–7) turėjo ir toliau tarnauti tam tikėjimui, išlikti jų interjerai, lietuviški paveikslai ir vitražai. Bet nieko panašaus. Kodėl? Kai kurie lietuviai sako, kad kitataučiai vyskupai tiesiog renkasi išlaikyti „savas“ bažnyčias.

Bent jau lietuvių kapinės tebėra. Kuo didesnės būta bažnyčios, tuo didesnės tos parapijos kapinės, o

Wilkes Barre lietuvių kapinių įėjimo užrašas.

Augustino Žemaičio nuotraukos

lieka paskutiniai lietuviybės liudytojai, išimti. Taip, Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčia neabejotinai išpūdingiausia tarp išlikusių nenugriautų, bet kad jokie lietuviybės ženklai ten nebelikę... Vietos lietuviai papasakojo, kad šv. Kazimiero skulptūra iš ten išgelbėta, perkelta į airių bažnyčią.

Tačiau visi kartu vaikščiodami po pastarąją tarp daugelio skulptūrų šv. Kazimiero neradome (vėliau paaiškėjo, kad viena matytų skulptūrų vis dėlto buvo šv.

didžiausių parapijų kapinėse, tokiose kaip Švč. Trejybės, daug ne tik antkapių, bet ir didelių paminklų, pavyzdžiui, lietuviams, žuvusiems pasauliniuose karuose.

Yra išlikusių lietuviškų paminklų ir miestuose – tokių, kaip koplytstulpis prie Šv. Juozapo bažnyčios. Pastaroji dabar priklauso iš anglikonybės į katalikybę perėjusiems kunigams, bet tai – vienas geriausių likimų; viduje daug kas išliko.

Kaip Amerikos lietuviai padarė tai, ko Lietuvos lietuviai nedrįso

Pradėjau nuo liūdnu dalykų, bet Šiaurinio Anglies regiono buvimas tikru lietuviybės centru, į kurį atsikėlė kone šimtas tūkstančių lietuvių, nepraėjo be pasekmių. Tik čia gali atrasti lietuviškai pavadintą Kasulaičio ežerą – kad ir kokį mažą, bet tikriausiai vienintelį Amerikoje.

Ir tik čia gali atrasti lietuvių tautinių katalikų bažnyčią, nepavaldžią popiežiui. Ji tebeveikia! Tie lietuviai, kurie XX amžiaus pradžioje taip nenorėjo už savo suaukotus pinigus pastatytą bažnyčią perduoti „Romai“, kad net nutarė nuo jos „atsimesti“, tam tikra prasme buvo teisūs. Štai atėjo XXI amžius, ir Romos katalikų vyskupai, nebežiūrėdami, nei kas lietuvių bažnyčias statė, kas joms aukojo, nei kad parapijos turi pinigų išsilaikyti, visas vieną po kitos uždarė. O „nepriklausomieji“ lietuviai katalikai, į kuriuos ilgus dešimtmečius dauguma Amerikos lietuvių žiūrėjo kreivai, iki šiol kas sekmadienį renkasi nuosavoje bažnyčioje.

Deja, patekti vidun nepavyko: nepadėjo nei mano, nei mums pagelbėjusių Amerikos lietuvių laišakai ir vizitai pas lenkų tautinius katalikus, prie kurių lietuvių tautinių katalikų parapija prisiliejo. Juk lankėmės ne sekmadienį... Tačiau Carol Gargan jau vėliau, mums išvykus, nufotografavo ir bažnyčios vidų, ir jos kapines, kur ilsisi ir vienintelis jos vyskupas Jonas Gričėnas. „Tikslas – Amerika“ duomenų rinkimas nesibaigė mūsų grįžimu į Lietuvą. Mūsų paskatinti Amerikos lietuviai kai kuriuos darbus tęsė ir toliau!

Scranton miestą imigrantai lietuviškai vadino „Skrantais“.

Dėl to, kad ją taip sudėtinga aplankyti, negaliu žymėti Scranton lietuvių tautinių katalikų bažnyčios prie svarbiausių Amerikos lietuvių vietų. Bet ji neabejotinai – viena keisčiausių ir ypatingiausių. Per visą istoriją nuo pat atsivertimo iš pagonybės tarp lietuvių nebuvo kito mėginimo įkurti nuosavą, grynai lietuvišką nepriklausomą bažnyčią – o čia, žiūrėk, Amerikos lietuviai padarė tai, ko Lietuvoje niekas nedrįso!

Švč. Marijos viloje dabar – senelių namai. Iš k.: Carol Gargan, Dennis Palladino, Janet Palladino, Don Waxmonsky, David Kaminski ir Augustinas Žemaitis.

Lietuvius mena ir šachta bei šachtininkų našlių namai

„Tikslas Amerika“ žemėlapyje be lietuviškų vietų pažymime ir tuos išpūdingus objektus, kurie glaudžiai susiję su lietuviais, leidžia perprasti Amerikos lietuvių gyvenimą. Viena tokių vietų Scranton – Lackawanna anglies kasykla, kur kiekvienas traukinėliu gali nusileisti į šachtą. Panašiose į ją dirbo beveik visi regiono lietuviai vyrai. Ten išklausysite pasakojimų, kaip baisu ir pavojinga tai buvo: kaip žuvusius šachtininkus palikdavo žmonai verandoje, kaip jie mirdavo nuo sprogių ar nuodingų dujų ir t. t.

Šachtininkų našlės atsidurdavo Švč. Marijos viloje, kur jomis rūpindavosi lietuvių kunigo Urbanavičiaus įsteigtas ordinas. Jis, kaip ir daugelis Amerikos lietuvių vienuolių ordinų, XX amžiaus pabaigoje nyko, ir vilos administravimas buvo perduotas kitiems (paskutinės vienuolės išsikėlė į Brocktoną). Dabar ten – senelių namai visiems. Gana jaunas jų darbuotojas David Kaminski noriai papasakojo apie savo darbovietę: jis, sakė, „tikriausiai nėra lietuvių kilmės“, bet domisi istorija, dar ir vėliau rašė man laiškus elektroniniu paštu su klausimais, kada bus parengtas „Tikslas – Amerika“ žemėlapis.

Pagalvojau, kad tokie, kaip jis – dar viena žmonių grupė, kuri, tinkamai įkvėpta, galėtų ginti lietuvišką paveldą. Kiekvienam kilmę pamiršusiam lietuviui tikriausiai galima atrasti amerikietį, kuriam visas mažumų paveldas žavus, arba kuris bežino tik savo kilmės vietą „Rytų Europa“ ar „Vidurio Europa“ ir nebesieja savęs su jokia konkrečia tauta. Bet su jais reikia dirbti, reikia parodyti, kodėl lietuvių paveldas toks svarbus ir išskirtinis, įdomiai pateikti aplinkybes, kuriomis jis atsirado: kaip caras norėjo Lietuvą palikti žemės ūkio kraštu ir todėl tiems, kas norėjo dirbti fabrikuose,

teko emigruoti, kaip Rusija draudė lietuvių kalbą (o Amerikoje lietuviai rašė kaip norėjo), kaip sovietai vykdė genocidą ir t. t.

Štai taip, pavyzdžiui, airiai sudomino ir kitus amerikiečius savo kultūra: kone visi Amerikoje žino Airijos badą, visi žino Šv. Patriko dieną ir net lietuvių klubai ją švenčia.

Bet populiarinti lietuvišką paveldą tikriausiai reikia pradėti ne Pensilvanijos Šiauriniame Anglies regione. Per mažai ten ko belikę, kad sudo-

nieko nedarysime, visos tos nuostabios JAV lietuviškos vietos, kurias skatinu lankyti, kurios yra tiltai tarp Lietuvos ir Amerikos, gali per kelis, keliolika ar keliasdešimt metų nunykti Šiaurinio Anglies regiono pavyzdžiu.

Tikiu, kad ir Šiaurinis Anglies regionas dar galutinai neprarastas, kad amerikiečius įmanoma sudominti lietuvių tradicijomis ir kilme. Bet tai jau tektų daryti mažiau kliaujantis lietuviškomis vietomis, kas gerokai sudėtingiau.

Lietuvių klubuose Pensilvanijos Šiauriniame Anglies regione lietuviybės nedaug išlikę. Inkerman lietuvių klubą Aistei ir Augustinui Žemaičiams (k.) parodė Dennis ir Janet Palladino.

mintume žmogų iš šalies. Daugelį vietų interaktyviame žemėlapyje man teks žymėti blausiausia spalva, kuri reiškia, kad lietuviška ten jau tik istorija: jokių matomų ženklų, net menko užrašėlio nėra.

Ir vis dėlto Šiaurinis Anglies regionas – svarbi vieta. Svarbi vieta, kaip šauksmas lietuviams atsibusti. Jei

Teoriškai Šiauriniame Anglies regione galima buvusias lietuviškas vietas pažymėti lentelėmis (mačiau Pittstone tokią lentelę, skirtą nugriautai slovakų bažnyčiai). Bet pirmiausia reikia ginti tą paveldą, kur dar apginti yra ką.

Augustinas Žemaitis – projekto „Tikslas – Amerika“ vadovas.

Daugiau informacijos apie lietuvišką paveldą Aukštutiniame New Yorke:

<http://global.truelithuania.com/lt/upstate-new-york-831/>
Tikslas – Amerika interaktyvus lietuviškų vietų JAV žemėlapis:
<http://www.tikslasamerika.lt>

Jeigu atsidarę žemėlapi pastebėsite, kad žinote daugiau lietuviškų vietų lankytame regione – rašykite augustinas.zemaitis@gmail.com ir žemėlapis bus papildytas.

Parengė Vitalius Zaikauskas

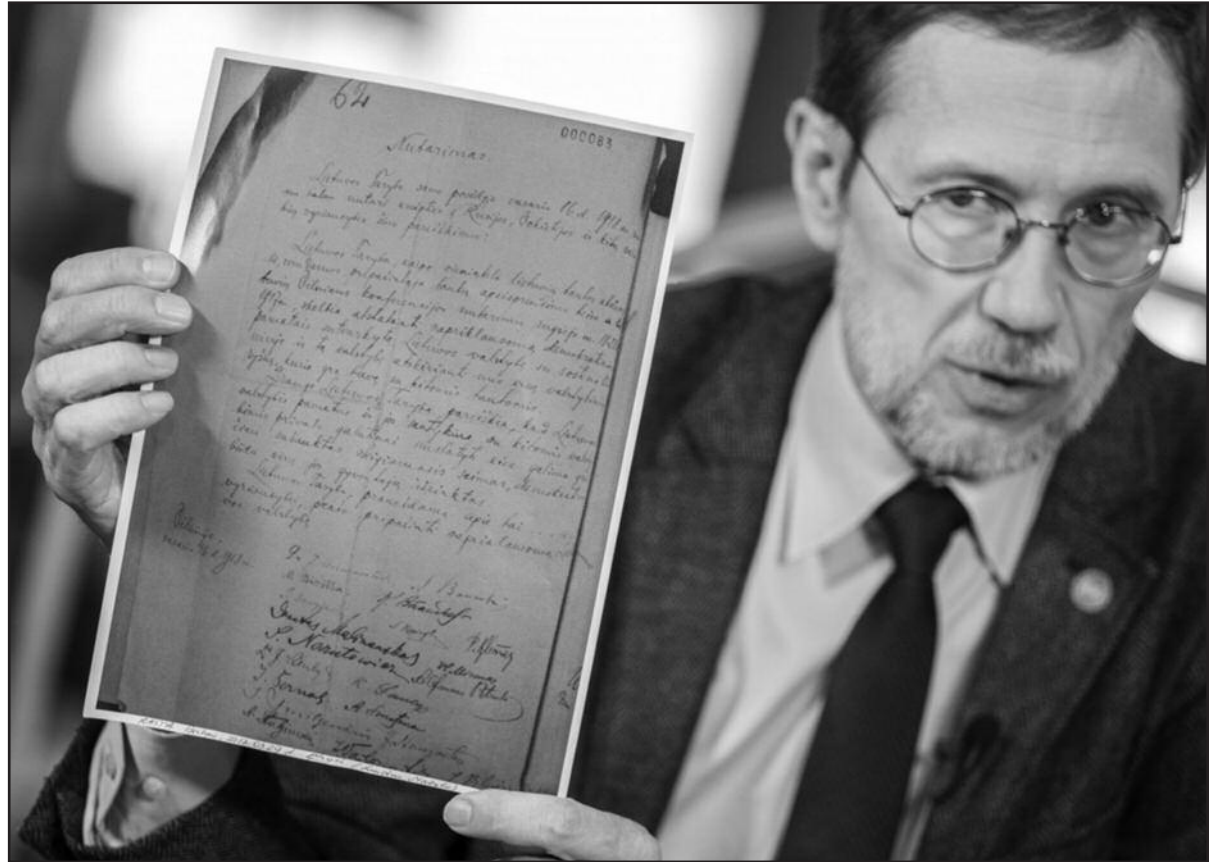
2017-IEJI LIETUVOJE

SAUSIS

- Lietuvos bankas paskaičiavo, kad Lietuvoje įvedus eurą pas gyventojus vis dar likę beveik 500 milijonų litų.
- 2016 m. pasaulio šalių tvaraus konkurencinumo indekse Lietuvai skirta 18-oji vieta – aukštesnė nei Jungtinei Karalystei, Kanadai ar JAV.
- Sausio 17 d. Lietuva ir JAV pasirašė gynybinį susitarimą, aiškiau apibrėžiantį amerikiečių pajėgų statusą šalyje. JAV ambasadorės Lietuvoje Anne Hall teigimu, šis susitarimas rodo glaudžius Vilniaus ir Washingtono ryšius bei ryžtą užtikrinti regiono saugumą.

VASARIS

- Prieš trejus metus Amerikoje, Detroite, MI, gyvenančio Juozo Vaičiūno pasiūlyta Pasaulinės cepelinų dienos idėja plinta. Ją palaiko vis daugiau lietuvių visame pasaulyje. Pirmasis vasario sekmadienis – „World Zep Day & Super Bowl Sunday“ – šiais metais buvo švenčiamas ne viename žemyne. Cepelinai buvo gaminami ir skanaujami Amerikoje, Europoje ir net Australijoje.
- Vasario 10 d. Alma Adamkienė, Prezidento Valdo Adamkaus žmona, moteris, kurią pažįsta ir gerbia po visą pasaulį išsibarstę lietuviai, šventė 90-ies metų jubiliejų.
- Gedimino kalno aikštelėje, vykdant kalno tvarkymo darbus, archeologai aptiko keturių asmenų palaikus. Spėjama, jog tarp jų yra 1863–1964 m. sukilimo vadų Z. Sierakausko ir K. Kalinausko palaikai.
- Žiūriniųjų naujienas per rusiškus televizijos kanalus Lietuvoje per metus sumažėjo trečdaliu, – rodo atlikta apklausa.
- Klaipėdos uoste vasario 6 d. prisišvartavo JAV karo laivas „USS Hue City“. „Pagrindinis vizito tikslas – stiprinti ryšius su Lietuva ir kitais NATO sąjungininkais bei užtikrinti taiką ir stabilumą Bal-

Turime nacionalinį didvyrį – prof. Liudas Mažylis, Vokietijos archyvuose atradęs 1918 m. Nepriklausomybės aktą.

nuoseklios paramos Lietuvai ir strateginių ryšių su Lietuva tolesnio stiprinimo“, – sakė ministras L. Linkevičius.

- Lietuvos politikai – Rusijos „juodajame sąrašė“. Lietuvos europarlamentarai Laima Andriekienė ir Algirdas Saudargas įtraukti į Europos Sąjungos (ES) politikų, kuriems draudžiama atvykti į Rusiją, sąrašą. Tai atsakas į Bendrijos dėl Rusijos intervencijos Ukrainoje paskelbtas jai sankcijas. „Juodajame sąrašė“ taip pat įrašyti prof. Vytautas Landsbergis, buvęs premjeras, Seimo narys Andrius Kubilius, buvęs Seimo narys Artūras Paulauskas, buvęs Valstybės saugumo departamento vadovas Gediminas Grina, europarlamentaras Petras Auštrevičius, Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininkas Edmundas Vaitekūnas, Lietuvos ambasadorė Europos Sąjungoje Jovita Neļupšienė.

- Po aštuonerių metų pertraukos veiklą atnaujino Atviros Lietuvos fondas.

- Sėkmingai vyksta derybos su Vokietija, kad neseniai atrastas Nepriklausomybės akto egzempliorius būtų eksponuotas Lietuvoje.

GEGUŽĖ

- Kadenciją baigusio Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus mini vienerių metų sukaktį. Per šį laiką surengta apie pusšimtis renginių, atnaujintos ekspozicijos.

- Lietuviai suvartoja daugiausia alkoholio pasaulyje, – rodo praėjusių metų duomenys, kuriuos pristatė Vilniuje viešintis Pasaulio sveikatos organizacijos atstovas Gauden Galea. Pasak organizacijos Europos regiono biuro Lėtinių neinfekcinių ligų ir sveikatos stiprinimo viso gyvenimo laikotarpiu departamento direktoriaus, Lietuvoje 2016 m. vienas gyventojas vidutiniškai suvartojo 16 litrų alkoholio. Kaip buvo paskelbta vėliau, Lietuvos duomenys tokio „rekordo“ nepatvirtina.

BIRŽELIS

- Seimo ir Užsienio reikalų ministerijos kvietimu Lietuvoje lankėsi JAV senatorių ir Atstovų rūmų narių patarėjų delegacija.

- Su nerimu laukiama Vilniaus oro uosto rekonstrukcijos, nes trumpam visi skrydžiai bus nukreipti į Kauną. Kaip vėliau pasirodė – nerimauta visiškai be reikalo. Kaunas pasirodė puikiai, miestui nauda labai didelė, o Vilnius jokios žalos nepatyrė. Gal mažesnius pelnus skaičiavo viešbučių ir restoranų valdytojai.

- Birželio 25-ąją Vilniuje vyko arkivyskupo Teofilio Matulionio (1873–1962) beatifikacijos išskilmės. Tai pirmą kartą Lietuvoje organizuota Katalikų Bažnyčios šventė, kurios metu lietuvis buvo skelbiamas palaimintuoju.

- Į Lietuvą ir Latviją atvyko NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg ir susitiko su valstybių vadovais. Patvirtinta, kad NATO, reaguodama į Rusijos veiksmus Ukrainoje ir Baltijos jūros regione, Baltijos šalyse ir Lenkijoje dislokuos po batalioną karių.

„World Zep Day & Super Bowl Sunday“.

tijos regione“, – skelbia JAV ambasada. „USS Hue City“ – „Ticonderoga“ klasės kreiseris, apginkluotas sparnuotomis raketomis.

KOVAS

- Washingtono su oficialiu vizitu lankėsi užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, susitiko su JAV valstybės sekretoriaus pavaduotoju Thomas Shannon, JAV gynybos sekretoriaus pavaduotoju Robert Work ir Prezidento D. Trump vyresniąja patarėja strateginei komunikacijai Victoria Coates. „Iš Valstybės departamento ir Pentagono vadovybės bei Prezidento patarėjos gavome aiškia žinią dėl JAV

- Kovo 29-ąją Vokietijos užsienio reikalų ministerijos Politiniame archyve Berlyne rastas Lietuvos Nepriklausomybės Akto originalas. Atradėjas – Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Mažylis.

BALANDIS

- Vilniaus universitetas sovietiniais metais už politiką pašalintiems tuometiniams studentams įteikė simbolinius Atminties diplomus. Jų atsiimti suvažiavo buvusieji studentai iš viso pasaulio. Kai kuriems diplomai įteikti jau po mirties.

- Carnegie medaliu už knygą „Druska jūrai“ („Salt to the sea“) apdovanota Rūta Šepetys. CILIP „Carnegie and Kate Greenaway“ apdovanojimai – vieni garbingiausių ir prestižiškiausių apdovanojimų Jungtinėje Karalystėje už geriausias vaikų ir jaunimo knygas.

Arkivyskupas Teofilis Matulionis.

LIEPA

- Liepos 6 d., minint Valstybės dieną, „Tautiška giesmė“ skambėjo nuo tūkstančio Lietuvos piliakalnių.

- Susirūpinta Lietuvos vietovardžiais. Surengta didelė konferencija-forumas „Vietovardžių (išnykusių kaimų vardų) išsaugojimo, ipaminklinimo sprendimai, pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį“.

- Atrodo kaip „Nutella“, kvepia kaip „Nutella“, tačiau skonis ne kaip garsiojo itališko šokolado kremo. Tyrimai parodė, kad Vakarų bendrovės buvusioms komunistinėms valstybėms skirtiems maisto produktams naudoja pigesnius ingredientus.

RUGPJŪTIS

Euro moneta, skirta Vilniui, pasklis po visą Europą.

- Į apyvartą išleistas milijonas Vilniui skirtų 2 eurų monetų. Tai proginė 2 eurų moneta, kuri kaip mokėjimo priemonė gali būti naudojama visoje euro zonoje. Apie Vilnių sužinos dar daugiau europiečių visame žemyne.

- Pasaulyje išgarsėjusi jaunosios kartos lietuvių dirigentė Mirta Gražinytė-Tyla pasirodė gimtajame Vilniuje – ji dirigavo Joseph Haydn oratoriją „Pasaulio sutvėrimas“.

- Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos Seime nariai ir socialdemokratai pasiūlė įsteigti Lietuvos paso institutą. Jis pilietybės neturintiems lietuvių kilmės emigrantams būtų kaip alternatyva – Lietuvos pasas suteiktų išeiviams beveik visas piliečių turimas teises. Tokio dokumento turėtojas negalėtų tik kandidatuoti ir balsuoti rinkimuose, tiesa, turėtų galimybę dalyvauti rinkimuose į savivaldybių tarybas. Po inirtingų diskusijų idėja atidėta ateičiai.

RUGSĖJIS

- Rugsėjo 1-ąją visi šalies ir užsienio lietuviškų mokyklų pirmokai gavo Lietuvos pirmoko pasą, kitoki nei įprastai. Jis skirtas Lietuvos valstybės šimtmečiui ir iš esmės atnaujintas.

- Pirmąjį 2017 m. pusmetį gimusiems berniukams dažniausiai suteikiamas Mato vardas, mergaitės pavadinamos Emilijomis. Šie vardai išstūmė 2016 m. antrąjį pusmetį populiariausiais tarp naujų gimusių buvusius Luko ir Liepos vardus. Mato vardu pavadintų žmonių Lietuvoje iš viso yra apie 10 tūkst., Emilijos – apie 12,6 tūkst.

- Švietimo ir mokslo ministerijos interneto svetainėje, atsivėlgiant į poreikį ir siūlymus, atidarytas vienas langelis – skiltis „Grįžtantiesiems į Lietuvą“.

SPALIS

Mokslininkai tikisi įrodyti Bilonių piliakalnyje, Šilalės r., buvus garsiuosius Pilėnus.

- Nutarta 2018-uosius pavadinti Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio (LPS) metais. Sukanka 30 metų, kai buvo išrinkta LPS iniciatyvinė grupė, įsteigtos rėmimo grupės miestuose ir rajonuose, įvyko steigiamasis suvažiavimas, kuriame patvirtintas Sąjūdžio seimas ir išrinkta Sąjūdžio seimo taryba.

- Klaipėdos universiteto mokslininkai spėja, kad Bilonių piliakalnis gali būti legendiniai Pilėnai.

- Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras pradėjo viešinti sovietų specialiosios tarnybos, KGB, agentų agentūrinius pranešimus. Šio centro tinklalapyje jie prieinami visiems.

- Kaune pristatytas daugiau kaip pusė amžiaus iš visuomenės akiračio išnykęs vienas vertingiau-

sių ir seniausių vitražų Lietuvoje. XIX a. pab. Vienoje sukurtas kūrinys „Nukryžiuotasis su angelais“ iki šiol žinomas tik iš kelių nespaltotų fotografijų. Aukšto meninio lygio vitražas į Lietuvą atkeliavo iš Sankt Peterburgo dvasinės akademijos kartu su 4 evangelistų vitražais.

LAPKRITIS

- Lietuvos kariuomenė planuoja įsigyti ne mažiau kaip 200 JAV gaminamų šarvuotų visureigių.

- Švietimo ir mokslo ministerija paskyrė šešias valstybines Kazimiero Būgos stipendijas užsienio šalių studentams, studijuojantiems baltistikos ir liuanistikos disciplinas užsienio universitetuose. Taip užsienio piliečiai skatinami aktyviau domėtis lietuvių kalba ir jos studijomis. Stipendijos dydis – 304 eurai per mėnesį.

- Paryžiuje kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson susitiko su UNESCO pasaulio paveldo centro direktore Mechtild Rossler ir aptarė UNESCO ekspertinės pagalbos galimybes bei Kauno modernizmo architektūros įtraukimą į Pasaulio paveldo sąrašą. Lietuva siekia, kad Kauno tarpukario modernioji architektūra būtų įtraukta į Paveldo sąrašą. Į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įrašomi išskirtinę visuotinę vertę turintys kultūros ir gamtos paveldo objektai ir vietovės.

GRUODIS

- Lietuva oficialiai užmezgė diplomatinius santykius su Madagaskaru – saloje esančia Rytų Afrikos valstybe, lietuviams geriausiai žinoma dėl praėjusio amžiaus lietuvių geografo ir visuomenininko Kazio Pakšto utopinių svarstymų įkurti joje lietuvių koloniją.

- Vilniaus savivaldybės politikai svarsto, ar sostinėje neatsisakyti įvairių objektų pavadinimų, siejamų su sovietų valdžiai talkinusiems rašytojais,

visuomenininkais ir politiniais veikėjais Petru Cvirka, Salomėja Nėrimi, Antanu Venclova ir Liudu Gira.

- Sukako 10 metų, kai Lietuva priklauso Šengeno zonai. Keliaujame po Europos Sąjungą be jokių patikrų.

- Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su Lietuvos vaikais iš globos namų Suomijoje Kalėdų seneliui perdavė laiškus, piešinius ir pagrindinę vaikų svajonę – augti su mylinčiais tėvais šeimose. Kalėdų seneliui įteikta ypatinga dovana – Prezidentės bičių medus. Į šią nuotykių pilną kelionę vyko 100 vaikų iš įvairių globos įstaigų.

- Vilniaus Kalėdų eglutė paskelbta gražiausia Europoje.

ATŽALYNAS

Lietuvių mokykla Vašingtone

Gruodis Nr. 13

„Auk, žydėk, klestėk ir savo Tėvynę mylėk!“

Stiebkimės, tieskime rankas į viršų lyg žali medžiai į dangų, aukime savo mintimis ir tobulėkime savo dvasia, gerais darbais puoškime save ir garsinkime Tėvynę.

Redaktorės žodis

Paskutinį metų mėnesį skyrėme lietuvių papročių ir tradicijų ugdymui, aktyviai ruošėmės šv. Kalėdoms. Kalbėjome apie Kalėdų Senelio dovanų teikimo paprotį, sužinojome iš kur visa tai radosi, gaminome žaisliukus ir dekoracijas Kalėdų šventei, ruošėme dovanas. Dainavome, giedojome, muzikavome, skaitėme eilėraščius. Ir pagaliau įvyko džiaugsminga Kalėdų šventė. Nuostabų koncertą tėveliams, mokytojams ir svečiams dovanojo mokyklos mokiniai. Juos mokė muzikos mokytoja Viktorija Zaborienė. Dėkojame visai mokyklos bendruomenei už nuveiktus gerus darbus.

Mokyklos choras, dirigentė Viktorija Zaborienė.

Mokyklos archyvo nuotr.

MANO LIETUVA

Sonata Grėbliūnaitė.

Asmeninio albumo nuotr.

Lietuva iš toli

Žodžiai „aš“, „tu“, „tavo“, „mano“ yra trumpi ir nesudėtingi ištarti, dažnai vartojami kasdieninėse situacijose. Juos pradėdame mokytis per pirmąsias pamokas su vaikais, kuriems lietuvių kalba, skirtingai nei man, ne gimtoji, o antroji. Šia kalba jų namuose kartais kalba mama ar tėtis, galbūt vyresnis brolis su seserimi, tačiau jiems tai kita kalba – paveldėta iš tolumo, šiek tiek mitologizuoto krašto. Kuomet lietuviškai kalbame klasėje, keistai skamba visos tos priebalsės, ypač žymimos raidėmis su varnelėmis. Žodžiai dažniausiai ilgi, neišvengiamai susipina liežuvis. Sunku, tačiau mokomės.

Po kiek laiko susipažįstame su ilgesniais ir rečiau vartojamais žodžiais: „vakaras“, „suknelė“, „pusryčiai“. Dar vėliau jau galime žodžius sujungti į junginius: „mamos suknelė“, „mano Lietuva“. Atrodo, kad ku toliau, tuo sudėtingiau, bet taip pat ir įdomiau. Aiškinamės žodžių prasmę. „Mamos suknelė“ problemų nekelia. Paprasta – dažniausiai mamų suknelės būna gel-

tonos, raudonos, mėlynos ar žalios. Dar gali būti trumpos ir ilgos – viskas. Bet surasti vieno „mano Lietuvos“ apibūdinimo negalime. Vaikai tą supranta ir juokiasi, kad nemėginčiau jų apgauti. Prireikia braižyti atskiras grafas, kad kiekvienas užpildytume jas savo patirtimis, jausmais, išpūdziais ar asociacijomis.

Pagal amerikietišką ritmą aš gyvenau jau tris mėnesius. Man tai *jau*, kitiems gali atrodyti *tik*. Bet aš jau atpažįstu tuos pačius ankstašus šeštadienio ryto autobuso keleivius, kai važiuoju į mokyklą iš Vašingtono į Vienos miestelį Virginijoje. Mane taip pat jau pažįsta baristos kavinėje, šalia mano naujų namų, ir beveik teisingai užrašo mano vardą ant kavos puodelio.

Pirmuosius du čia praleistus mėnesius buvau pertekusi išpūdziais. Kultūrinė aklimatizacija ir patirčių svai gulys. Viskas aplinkui sukosi kelis kartus greitesniu ritmu. Netrukus man nieko iš mano ankstesnio gyvenimo. Dabar kartais jau susapnuoju nostalgiską sapną. Kaip vaikštau pasteliniiais laukais močiutės sodyboje. Dabar jau priekaištaudama sau praeinu pro knygų lentyną, ant kurios padėjau atvirlaiškius, adresuotas į Vilnių, ir kurių vis dar niekaip neišsiunčiu. Dabar artėjant šventėms jau pagalvoju, kokius Kūčių patiekalus šiais metais ant stalo Lietuvoje dės mano mama. Dabar Lietuva man jau sapnuojama. Ištie-

Mokytoja Sonata ir mokinys Šilas Paurys. Mokyklos archyvo nuotr.

sus ranką neapčiuopiama, bet jaučiamas esanti šalia.

Kaip, panašu, ir mano mokiniams. Jie man sako, kad Lietuva yra vasara, kai nuvažiuoji pas gimines ir eini prie ežero. Arba geležinis vilkas ir karalius Mindaugas. Vyresni mano mokiniai vardija Meilutytes, Valančiūno ir Kuzminsko pavardes šalia geriausių pasaulio sportininkų. Dar Grybauskaitės,

nors ji ir ne sportininkė. Keleto mokinių lietuvių kalboje atpažįstu ne tik amerikietišką akcentą, bet ir dzūkiškos tarmės poskonį. Tokia čia yra mūsų Lietuva – kartais ji tebūna žodžių junginys, kartais sapnas ar pačių susikurta asociacija.

Lietuvių kalbos mokytoja
Sonata Grėbliūnaitė

MOKINIŲ KŪRYBA

Drakonas Brūvis. Paulos Martinson piešiny

Istorija apie mano draugą Brūvį

Viskas prasidėjo tada, kai man tapo nuobodu: mano kaimynė negalėjo išeiti į kiemą žaisti, mano krepšinio kamuolys subliuško, paskui dar pradėjo lyti. Ir staiga aš pamačiau kažką blizgantį vandens nuotekų griovy. Priėjau arčiau ir supratau, kad tai – kiaušinis, juodas kiaušinis, baltais žibanciais taškais. Aš kurį laiką žvelgiau į kiaušinį, paskui jį pakėliau nuo žemės ir nunešiau namo. Įdėjau jį į savo spintą. Kitą rytą pabudau nuo įkyraus šnabždesio. Koks čia garsas? Lyg tas garsas sklįstų iš mano spintos? Aš ją lėtai atidariau. Ir štai – padaras, kuris viską pakeitė, – drakonas, drakoniukas! Jis išmeigė į mane savo žvilgsnį. Aš išsigandau. Drakoniukas užšoko ant manęs ir, spėkit, ką padarė? Jis pradėjo mane laižyti, o aš juokiausi. Jis išibrovė I mano gyvenimą, jis buvo išibrovėlis. BRŪVIS.

„Taip, Brūvis“, – aš sušnabždėjau. – „Ir ką man dabar su tavim daryti?“ – tyliai mažčiau. Buvo pirmadienio rytas, vadinas, reikia į mokyklą. „Na, juk

negaliu tavęs palikti namie“. Aš ėjau autobuso stotelės link, o Brūvis skraidė virš manęs. Aš pagalvoju: „Negaliu leisti, kad kiti tave matytų!“. „Hmmm...“, ir Brūvis išskrido į mano kuprinę. „Puiki idėja!“ – sušukau. Visą dieną Brūvis nė raumens nepajudino. Pasibaigus pamokoms, aš grįžau namo ir patikrinau kuprinę. O ten sėdėjo Brūvis! Jis šnopavo, šypsojosi ir kaišiojo liežuvį. Likusią dienos dalį maitinau Brūvį, žaidžiau su juo ir ruošiau jam guolį. Brūvis kietai miegojo, aš taip pat. Kitą dieną Brūvis buvo daug didesnis nei vakar. Dabar jis galėjo skraidinti mane ant savo nugaros. Jis pradėjo įdėmiai žiūrėti pro langą. Atrodė, kad jis stengiasi rasti telepatinį ryšį su manimi. Jis turi šeimą! Aš greitai apsi- rengiau ir užšokau ant Brūvio nugaros. Jis skrido. Aš džiugiai klykavau. Pamažėl aš pripratau prie skrydžio. Mes pasukom į šiaurę ir mus pasitiko vėjo gūšiai. Mes priešinomės. Užėjo liūtis. Mes vienas kitą dengėm. Kai užpuolė plėšrūnai, mes skridome arčiau žemės. Kai užėjo naktis, Brūvio juodi žvynai susiliejo su blizgančiais taškais

Paula Martinson. Šeimos albumo nuotr.

ant jo nugaros. Mes skridome visą naktį. Ryte mes pasiekėme pilį danguje. Vartai į rūmus buvo atidaryti. Ten laukė Brūvio tėvai, išskėstais sparnais. Jie iškėlė puotą savo sūnaus grįžimo proga. Kai puota pasibaigė, jie iškilmingai išsiuntė mane namo. Tai buvo drakonų traukiama karieta.

Praėjo daug laiko. Aš pamiršau

Brūvį. Vieną dieną skaičiau knygą apie drakonus. Mano atmintyje iškilo vardas Brūvis. Brūvis! Aš jį buvau pamiršusi. Dabar atsimenu, jis buvo mano geriausias draugas, nors tai truko labai trumpai. Kiek beprabėgtų metų, aš jo daugiau niekada neužmiršiu.

Paula Martinson, 3b klasė

NORIU PAPASAKOTI

Mūsų pelėdžiukai – mūsų džiaugsmas

Mokytoja Aušra Nativi (d.) ir Pelėdžiukai, mokytojos pagalbininkė Nijolė Kieilienė.

Mokyklos archyvo nuotr.

Mūsų pelėdžiukai yra patys mažiausi mokinukai mokykloje. Mokinių ratelis yra pakankamai didelis (septyni vaikai – šešios mergaitės ir vienas berniukas). Jie visi labai draugiški. Kiekvienas pelėdžiukas yra savaip unikalūs, mielas ir smalsus. Juos visi mokytojai sutinka ir palydi su šypsena, paskatinimu ar komplimentu. Jie mūsų mokyklos pradžia ir mūsų ateitis. Tiek aš, tiek muzikos mokytoja, tiek padedanti klasės mokytoja įdedam viską, ką žinome ir mokame, į mūsų mažiausius mokinius: visas savo geras emocijas, mintis ir pamokymus, kad tik jiems sukurtume tą suvokimo pagrindą: suprasti, mokintis ir vertinti lietuvių kalbą, ir mylėti Lietuvą.

Jau pirmaisiais savo motinystės metais domėjausi vaikų psichologija ir vaikų augimo ypatumais. Tai man padeda nepasimesti įvairiose klasės veiklos situacijose. Kiekvienas pelėdžiukas turi savąjį „aš“, stengiasi savaip suprasti aplinką, kurioje gyvena, mokosi ir auga. Mokinių asmenybės formuojasi ne tik dvikalbiuose ar trikalbiuose namuose, bet ir klasėje, lietuviškoje aplinkoje, skaitant lietuviškas pasakas, žaidžiant žaidimus ir dainuojant daineles. Nuo mokslų metų pradžios daugelio vaikų „nesuprantu“ virto į suprantimą ir daug „nemėgstu“ virto į pomėgį. Individualus vaiko ugdymas gali būti labai ypatingas, bet įdomus ir linksmas dalykas.

Bendruomeniškumo jausmo kūrimas yra neatsiejama kiekvieno lietuviško šeštadienio dalis pelėdžiukų

klasėje. Esu ne kartą pastebėjusi, kad tokios vertybės, kaip mandagumas, tolerancija, draugystė ir savarankiškumas, yra labai svarbios. Puoselėti vaikų tarpusavio draugystę padeda ne tik žaidimai, bet ir kolektyvinės užduotys. Jie sugeba suprasti vienas kitą ir kiekvienas turi savo vaidmenį klasėje. Bendruomeniškumas pasireiškia atliekant tvarkymosi dainele, kurią jau dainuoja antra pelėdžiukų karta ir kuri tapo mūsų pamokėlių dalimi. Ši dainelė padeda suburti vaikus padėti vienas kitam, tvarkant klasę, padedant mokytojai.

Visus juos myliu kaip savo vaikučius. Dėl jų stengiuosi taip pat, kaip stengiuosi dėl savo sūnaus. Noriu, kad jie kuo daugiau išmoktų, ir tos žinios ir gebėjimai padėtų ugdyti jų asmenybes. Būti mokytoja man yra didžiausias savęs atradimas. Mokytojauti Lietuvių mokykloje Vašingtone – privilegija. O mokyti lietuvių kalbos, lietuviškų papročių ir tradicijų mūsų mokyklos mažuosius – man yra tikras džiaugsmas ir dovana. Tikiu, kad taip dirbdami su pačiais mažiausiais mokyklos mokiniais mes auginame protingų ir itin gabių lietuvių kartą čia, šioje vietoje, taip toli nuo Lietuvos.

Mokytoja Aušra Nativi

Nuostabus Kalėdų metas

Talija ir Jokūbas Kaubayati. Šeimos nuotr.

Atėjus žiemai, mes labai laukiame Kalėdų, nes tai – Jėzaus gimimo diena ir pas mus visada ateina Kalėdų Senelis su maišu dovanų!

Gruodžio pradžioje, kai prasideda Adventas, mes rašome laiškus Kalėdų

LAIŠKAI KALĖDŲ SENELIUI

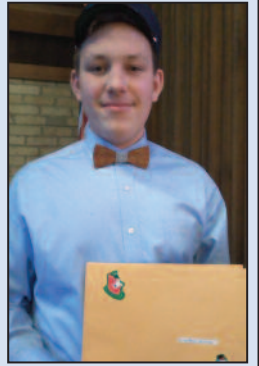
Mielasis Kalėdų Seneli!

Jau artėja Kalėdos, aš manau, kad Jūs esate labai užsiėmęs. Aš nelabai suprantu, kaip Jūs suspėjate aplankyti visus vaikus. Žinau, kad Jūs turite padėjėjus. Kai Jūs turėsite laiko, po Kalėdų, galėtumėte man paaiškinti, kaip Jūs aplankote visus pasaulio vaikus. Ar Jūs kalbate visomis kalbomis ir perskaitote visus vaikų laiškus su prašymais?

Mano vardas Jonas. Man labai patinka žaisti krepšinį. Aš dalyvauju dviejose komandose. Mano treniruotės vyksta visą savaitę. O varžybos visada savaitgalį. Šiais metais aš žaidžiu visose pozicijose.

Mane nustebintų Kalėdų dovana – mobilusis telefonas ir krepšinio lenta su nauju kamuoliu. Man labai reikia telefono, kad paskambinčiau tėvams po treniruotės. Krepšinio lentą naudodsiu namuose.

Labai Jums dėkoju.
Jonas Sujeta, 8 klasė

Sveikas, Kalėdų Seneli!

Aš noriu Jums pasakyti, kad kai ateina Kalėdos, nereikia liūdėti. Reikia džiaugtis, nes tai Jėzaus gimimo diena, o krikščionims išganymo dovana. Aš noriu, kad visi geri vaikai gautų gražių dovanų. Aš norėčiau gauti žaislų ir skaniausių lietuviškų saldinių.

Kalėdų Seneli, norėčiau Jūsų paklausti, ar Jums nenusibodo kiekvienais metais nešti dovanas visiems vaikams? Ar lieka Jums laiko Kalėdų atostogoms?

Aš labai mėgstu dainuoti. Dainuoju mokykloje, ansamblyje, chore ir kai tik sugalvoju. Mano anglų mokyklos choras koncertavo Fairhaven Senelių namuose. Mes ten giedojome angliškas ir lotyniškas giesmes. O kokia Jūsų mėgstamiausia daina ar giesmė? Jeigu man pasakysite, tai aš Jums padainuosiu, todėl ateikite į Lietuvių mokyklos Vašingtone kalėdinį koncertą gruodžio 16 dieną. Labai Jūsų lauksiu.

Renata Sujeta, 5 klasė

Kalėdų Seneli,

aš praėjusiais metais džiaugiausi gautomis iš Jūsų dovanomis – jos man labai patiko.

Aš šiais metais buvau gera po truputį, nes yra sunku būti gerai, kai brolis mane erzina visus metus. Aš buvau gera, nes visada gaunu gerus pažymius, mokausi gerai, daug sportuoju, padedu mamai ruošti valgyti, pasikloju savo lovą, žuvis pamaitinu, žaidžiu su sesute ir ją prižiūriu (ji dar mažutė), einu žvejoti su tėčiu, kad tik jam patiktų. Ar aš daug jau papasakojau savo gerų darbų? Kaip pats manote?

O kaip Jūs gyvenate? Ar padeda Jums elfai? Kalėdoms aš norėčiau gauti pilną pirkinių krepšį įvairių dovanų arba veiksmo kamerą GoPro Hero 6. Bet aš labiausiai norėčiau, kad mūsų namuose niekas nesipyktų, kad brolis mažes nei neerzintų, kad aš ant jo nepykčiau...

Su dėkingumu Jus gerbianti

Sofija Vorobjovas, 6 klasė

Labas, Kalėdų Seneli,

Aš labai laikiu Kalėdų. Buvau labai gera mergaitė ir noriu gauti daug žaislų, pakabukų, žaidimų ir drabužėlių. Bet labiausiai noriu gauti gyvą šuniuką. Aš jau daug metų laikiu šuniuko, gal šiemet įvyks Kalėdų stebuklas? Būtų gerai, jog šuniukas būtų mažas, kad galėčiau jį vežtis į Floridą, nes mes su šeima vyksime į Floridą atostogauti, o juk mylimo šuniuko aš negalėčiau palikti vieno namuose. Jei negalėtum man atnešti gyvo šuniuko, tai nors žaislinį norėčiau gauti. Ir paskutinis mano noras, kad būtų daug sniego Kalėdų dieną.

Ačiū, Kalėdų Seneli, už viską, ką gavau per praėjusias Kalėdas.

Mielai
Patricija Pupinė, 5 klasė

Mokytoja Aušra Nativi ir Oliveris Nativi.
Šeimos albumo nuotr.

Seneliui ir pasakojam jam apie savo gerus darbus. Paskui pas mus atskrenda iš Šiaurės mūsų draugas elfas, vardu Fredy. Jis yra tikras išdykėlis, todėl mes kiekvieną rytą atidžiai jo ieškome ir džiaugiamės jo pokštais.

Prieš Kūčias mes kepame kūčiukus ir patys puošiame gyvą eglutę įvairiais žaisliukais. O Kūčių dieną motulė ir mama ruošia 12 patiekalų be mėsos. Po balta staltiese mes dedame šienelio ir dalijamės kalėdaičiais.

Kalėdos yra ne tik graži šventė, bet ir geras atostogų metas. Mama ir tėtis

mus veža čiuožinėti, slidinėti, žiūrėti spektaklį ir koncertą. Mes susitinkame su draugais, žaidžiame, skaitome knygutes ir statome sniego senį, kai turim sniego. Oi, kaip trūksta mums to sniego Vašingtone! Dar visada aplankom papuoštas eglutes mieste. Šiandien mums pasisekė, nes buvom Baltuosiuose Rūmuose ir matėme labai gražiai papuoštus Prezidento namus.

Talija (darželinukė) ir
Jokūbas (3 klasė) Koubayati

Nukelta į 13 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

2017-IEJI PASAULYJE

B. Obama paskutinį sykį pasinaudojo prezidentiniu lėktuvu.

SAUSIS

- Rusijoje kulminaciją pasiekė diskusijos, ar neįreikėtų perlaidoti didžiojo proletariato vado Lenino mumijos iš mauzoliejaus į kapines, bet greitai užgeso. Iki kitos diskusijos.

- Lenkijos ministrė pirmininkė Beata Szydlo tris kartus sumažino pensijas ir neįgalumo pašalpas teisės saugininkams, tarnavusiems buvusiai sistemai.

- B. Obama kelionė į Čikagą buvo paskutinė jo kaip prezidento kelionė ir 445-oji kelionė prezidento lėktuvu „Air Force One“. Kitą dieną, sausio 11-ąją, pirmąją savo spaudos konferenciją surengė išrinktasis JAV prezidentas Donald Trump.

- Likus 11 dienų iki kadencijos pabaigos JAV prezidento Barack Obama administracija pagal 2012 m. įstatymą, skirtą nubausti žmogaus teisių pažeidėjus, į „juodąjį sąrašą“ įtraukė dar penkis gerai žinomus rusus. „Magnitskio sąrašas“ ilgėja.

- JAV rinką pasiekė pirmieji konteineriai su lietuviškomis daržovėmis. Kelią į Čikagą savo užaugintomis bulvėmis ir burokėliais praskynė vienas Kėdainių rajono ūkininkas.

- Finansinių sunkumų patirianti Kuba pasiūlė seną skolą Čekijai gražinti įvairiomis prekėmis, įskaitant ir itin trokštamą romu. Čekijos spauda skelbia, kad Kubos skola valstybei siekia apie 260 mln. eurų.

- Sausio 20 d. Washingtone prisiekė naujasis, 45-asis, Amerikos respublikonų deleguotas Prezidentas Donald Trump.

VASARIS

- NATO vadovas Jens Stoltenberg pripažino, kad organizacija vis intensyviau atakuojama programišių. Didžiausi šešėliai krenta ant Rusijos ir Kinijos.

- JAV prezidentas Donald Trump pareiškė, jog teroristinė organizacija „Islamo valstybė“ bus nušluota nuo žemės paviršiaus.

- 154 Prancūzijos parlamento nariai reikalavo, kad šalies Prezidentas Francois Hollande pripažintų Palestinos valstybę.

- Tarptautinės lengvosios atletikos federacija (IAAF) pratęsė draudimą Rusijos sportininkams da-

lyvauti tarptautinėse varžybose iki lapkričio mėnesio, todėl rusai turėjo rugpjūčio mėnesį praleisti Londone vykusį pasaulio čempionatą.

- Jungtinių Valstijų prezidento D. Trump paskirtas generalinis prokuroras Jeff Sessions rinkiminės D. Trump kampanijos metu praėjusiais metais du kartus susitiko su Rusijos ambasadoriumi, – patvirtino JAV vyriausybė.

Prez. Trump aplinką visus metus persekiojo Putino šešėlis.

KOVAS

- JAV prezidentas D. Trump atsisakys prezidento atlyginimo. Jis metų pabaigoje labdaros organizacijai paaukos savo 400 000 dolerių algą. D. Trump paskelbė pasitenkinsiantis vieno dolerio algą.

- Mėnesio pabaigoje per Didžiąją Britaniją nusirito protestų banga – vis dar tikimasi atsisakyti minties palikti Europos Sąjungą. Prasidėjusios derybos ir konsultacijos su Briuseliu vyksta komplikotai ir vangiai.

- Lenkijos prokurorai pareiškė, kad 2010 m. prezidentinio lėktuvo katastrofos Rusijoje nauja analizė rodo, jog du rusų oro dispečeriai ir skrydžių valdymo bokšte buvęs trečias asmuo sąmoningai prisidėjo prie avarijos.

BALANDIS

- Šiaurės Korėja vieną po kitos išbando raketas. Pasaulis sunerimęs dėl augančios karinės įtampos. Kalbama ir apie karo grėsmę. JAV karo laivai pasuko link Šiaurės Korėjos krantų.

- Britų ministrė pirmininkė Theresa May, Didžiąjai Britanijai rengiantis kebliams deryboms dėl

išstojimo iš Europos Sąjungos, paskelbė pirmalaikius visuotinius rinkimus birželio 8 d.

- Dėl Ukrainos ambasados Italijoje skundo iš Rusijos stendo Veronoje vykstančioje parodoje „Vinitaly“ buvo pašalintas Krymo gamintojų vynas. Italija ne vienintelė šalis, kartkartėmis pažeidžianti ES taikomas sankcijas Rusijai.

- Vokietijos vyriausybė pritarė siūlymui, kad interneto milžinėms būtų skiriamos iki 50 mln. eurų baudos, jei jos per savaitę nepašalina savo vartotojų paskelbtų neapykantą kurstančių žinučių ar melagingų pranešimų. Socialinės žiniasklaidos grupių, tokių kaip „Twitter“ ir „Facebook“ vadovams taip pat grės individualios baudos, jei bus nesilaikoma šio reikalavimo.

- JAV ambasadorė Jungtinėms Tautoms Niki Heili pareiškė, kad nėra jokių abejonių, jog Rusija kišosi į Jungtinių Valstijų prezidento rinkimus.

- Po daug mėnesių trukusio neaiškumo ir prieštarų vertinimų Bob Dylan balandžio 1 d. pagaliau atsiėmė 2016-ųjų Nobelio literatūros premiją.

B. Dylan pagaliau atsiėmė apdovanojimą.

GEGUŽĖ

- Didžiulė kibernetinė ataka smogė daugybei įvairių organizacijų visame pasaulyje. Pranešama, kad atakos užfiksuotos beveik 100 šalių. Smarkiai nukentėjo JAV, Taivano, Rusijos, Ispanijos, Turkijos, Kazachstano, Indonezijos, Vietnamo, Japonijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Ukrainos, Filipinų ir kitų šalių kompiuterių sistemos.

- Prisaikdintas 39 m. Prancūzijos naujasis prezidentas Emmanuel Macron.

- Šiaurės Korėja paskelbė sėkmingai išbandžiusi naujo tipo raketą, kuri nuskriejo beprecedenti nuotoli, ir tai reiškia, kad JAV karinės bazės Ramiajame vandenyne šios komunistinės valstybės raketoms tampa pasiekiamos.

E. Macron išrinktas Prancūzijos prezidentu.

BIRŽELIS

- Naujasis Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron pademonstravo diplomatinius raumenis ir

sakė, kad jo derybos Versalyje su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu buvo „itin atviros“ ir „tiesios“. Jis neįprastai griežtai užsipuolė dvi Rusijos vyriausybės finansuojamas žiniasklaidos organizacijas ir apkaltino jas skleidus „melagingą propagandą“ per Prancūzijos prezidento rinkimų kampaniją. Per bendrą spaudos konferenciją su V. Putinu Prancūzijos lyderis pareiškė, kad Kremliaus finansuojama televizija RT, dar žinoma kaip „Russia Today“, ir naujienų tinklalapis „Sputnik“ per Prancūzijos vadovo rinkimų kampaniją veikė prieš jį „kaip įtakos ir propagandos organai“.

- Vokietija JAV pagrasino atsakomaisiais veiksmais, jei planuojamos naujos amerikiečių sankcijos Rusijai padarys neigiamos įtakos vokiečių bendrovėms. JAV Senatas kone vienbalsiai balsavo už naujų sankcijų Rusijai taikymą už veiksmus 2016 m. prezidento rinkimų kampanijos metu. Įstatymo projektas numato bausmes Vokietijos ir kitų Europos šalių bendrovėms, kurios yra vienaip ar kitaip susijusios su didžiausiais Rusijos naftos ir dujų projektais. Vienas tokių projektų yra „Nord Stream 2“ dujotiekis Baltijos jūros dugnu, kurį įgyvendinant dalyvauja tokios įmonės kaip „Wintershall“, „Uniper“, „Royal Dutch Shell“, OMV ar „Engie“.

- Rusijos kariškiai nebekoordinuos operacijų Sirijoje su Pentagonu, reaguodami į incidentą, kai JAV pajėgos numušė vieną Sirijos vyriausybės pajėgų karo lėktuvą.

- JAV apkaltino prorusiškus separatistus Rytų Ukrainoje prieš Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) stebėtojus „naudojant smurtą ir bauginimus“.

LIEPA

- JAV prezidentas Donald Trump prieš Vokietijoje vykstantį Didžiojo dvidešimtuko (G20) valstybių susitikimą apsilankė Lenkijoje.

- Popiežius Pranciškus atleido vieną įtakingiausių katalikų teologų, konservatyvių pažiūrų vokiečių kardinolą Gerhard Ludwig Mueller, kuris atvirai prieštaravo popiežiaus siekiui Bažnyčią padaryti atviresnę.

- Reaguodama į Washingtono sankcijas, Rusija išsiuntė 30 JAV diplomatų.

- Ukrainai rytiniuose regionuose susiduriant su kruvinu prorusiškų separatistų sukilimu, su vizitu į Ukrainos sostinę Kijevą atvykęs NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg pareiškė Aljanso paramą Ukrainai.

D. Trump triumfavo Lenkijoje.

RUGPJŪTIS

- Vatikano Siksto koplyčios choras atvyko į pirmąjį per 30 m. turą po Jungtines Valstijas. Parodyta koncertinė programa padėjo chorui atsikratyti „Siksto réksnių“ reputacijos. Vadinamasis „Popiežiaus choras“ yra seniausias pasaulyje.

- Viename New Yorko aukcionų galima buvo išgyti Mėnulio dulkių, kurias surinko pirmą kartą Mėnulyje išsilaipinęs JAV astronautas Neil Armstrong. N. Armstrong surinktos Mėnulio dulkės ir keli akmenukai, laikomi nedideliame sandariame maišelyje, vertinami nuo 2 iki 4 mln. JAV dolerių.

- Sociologams paprašius Rusijos gyventojų išvardinti žymiausias visų laikų ir tautų asmenybes, į pirmąjį penketą pateko Josifas Stalinas (38 proc.), Vladimiras Putinas ir Aleksandras Puškinas (po 34 proc.), Vladimiras Leninas (32 proc.) ir Petras I (29 proc.).

- Tyrėjai spėja netoli Tiberiados ežero šiaurės Izraelyje radę apaštalo Petro ir dviejų kitų Jėzaus apaštalų namus. Izraelio ir Amerikos archeologai tikisi netoli Tiberiados ežero pakrantės atradę prarastą Romos imperijos miestą Juliją.

Mėnulio dulkių parduodamos aukcione.

RUGSĖJIS

- Imdamosios atsakomųjų veiksmų prieš Rusiją, JAV nurodė uždaryti Rusijos konsulatą San Francisco ir po vieną sparną atstovybėse Washingtone ir New Yorke.

- Ketveriems metams nutilo vienas iš Londono simbolių – Big Benas. Jo laukia rekonstrukcijos darbai. Žadama išimtis – laikrodį muš valandas per Naujuosius metus bei Pirmojo pasaulinio karo aukų atminimo dieną.

- Šiaurės Korėja jau antrą kartą per kelias savaites paleido balistinę raketą virš Japonijos. Pietų Korėjos kariuomenės duomenimis, raketa pasiekė maksimalų 770 km aukštį ir prieš nusileisdama į vandenį netoli Hokaido salos, nuskriejo 3 700 km. Remiantis pirminiais vertinimais, ši raketa skriejo

- Molotovo-Ribbentropo paktui, 1939-ųjų rugpjūtį pasirašytam tarp Sovietų Sąjungos ir fašistinės Vokietijos, pritaria 45 proc. rusų, bet net 38 proc. jų nežino apie šio dokumento egzistavimą. Nepuolimo sutarčiai pritariančių Rusijos gyventojų per pastaruosius septynerius metus padaugėjo nuo 33 iki 45 proc. 17 proc. apklaustųjų smerkia šį dokumentą.

- Federalinės institucijos JAV per 90 dienų turi iš savo kompiuterių ištrinti Rusijos informacinių technologijų kompanijos „Kaspersky Lab“ programas. JAV pareigūnai yra susirūpinę dėl Rusijos kompanijos ryšių su Kremliumi ir galimos grėsmės nacionaliniam JAV saugumui.

- JAV pareigūnai nusprendė iš Washingtono išsiųsti 15 Kubos diplomatų, kas sudaro 60 proc. visų Kubos diplomatų JAV sostinėje. Tokio žingsnio imtasi po mįslingų akustinių atakų Havanoje įsikūrusioje JAV ambasadoje, dėl kurių nukentėjo JAV diplomatai.

- Šiaurės Korėjos ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų pavaduotojas Kim In Ryong perspėjo, kad padėtis Korėjos pusiasalyje „tapo itin nestabili, ir bet kurią akimirką gali išspleksti branduolinis karas“. Pchenjanas pagrasino, kad smogs Jungtinėms Valstijoms „neįsivaizduojamą ir netikėtą“ smūgį.

LAPKRITIS

- Madrido nuo pareigų nušalintas Katalonijos regiono prezidentas Carles Puigdemont spruko į Briuselį kartu su savo vyriausybės nariais.

- Europos valstybių teritorijos yra pasiekiamos Šiaurės Korėjos raketoms, – perspėjo NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg.

- JAV atnaujino neimigracinių vizų išdavimą Turkijoje po beveik mėnesį trukusio diplomatinio ginčo tarp dviejų NATO narių.

- Estijos pareigūnai sulaukė Rusijos pilietį, mėginusį palikti šalį. Prokuratūros duomenimis, jis yra Federalinės saugumo tarnybos (FST) agentas ir galėjo rengti kibernetinius nusikaltimus prieš Estijos valstybines įstaigas.

GRUODIS

- JAV Centrinė žvalgybos valdyba (CŽV) paskelbė milžinišką nukauto „Al Qaeda“ vadovo Osama bin Laden archyvą. Tai suteiks piliečiams galimybę pažvelgti į šios teroristinės organizacijos planus ir veikimo būdą. Internetu paskelbtą archyvą sudaro 470 000 dokumentų. Šią medžiagą konfiskavo JAV elitinių pajėgų būrys, kuris 2011 m. gegužę nušovė O. bin Laden jo slėptuvėje Pakistane.

- Jungtinių Tautų karo nusikaltimų tribunole Hagoje nuteistas Bosnijos kroatų kariuomenės generolas Slobodan Praljak teismo salėje išgėrė nūdų ir mirė.

- JAV Senatas patvirtino mokesčių reformos įstatymą, kurio siekė šalies vadovas Donald Trump.

- JAV prezidentas Donald Trump pareiškė, kad JAV pripažįsta Jeruzalę Izraelio sostine.

- Žurnalas „Time“ metų žmogumi paskelbė „Tylos laužytojus“ – žmones, atskleidusius įvairias sritis prasiskverbusių seksualinio priekabiavimo ir lytinio smurto paplitimo mastą, supurčiusį JAV visuomenę.

- Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas pareiškė sieksiantis naujos šešerių metų kadencijos atėinančių metų kovą vykstančiuose valstybės vadovo rinkimuose.

- Tarptautinis olimpinis komitetas (IOC) diskvalifikavo Rusiją iš 2018 m. žiemos olimpiadų žaidynių Pyeongchang (Pietų Korėja).

aukščiau ir toliau nei rugpjūčio 29 d. virš Japonijos paleista pirmoji raketa.

SPALIS

- Spalio 1 d. Katalonijoje surengtas referendumas dėl atsiskyrimo nuo Ispanijos.

Kalėdinis stebuklas Gedimino lituanistinėje mokykloje

Atkelta iš 1 psl.

Baltų meškų komanda.

Mažieji nykštukai – puikūs talkininkai.

Redos Juodis nuotraukos

Jie žaislus kalė, matavo, juos dėjo ir rūšiavo. Kai mažieji pingvinukai ir nykštukai pavargo, jiems į pagalbą atskubėjo voverytės, kurios uodegas pasikedendamos, linksmi eglutę puošė. Netrukus ir kiškučiai prisijungė prie darbų. Jie spalvas maišė ir žaislus dažė. Miško žvėreliai buvo labai atkaklūs darbus baigti laiku. Jie labai troško, kad jų dovanos pasiektų vaikus per Kalėdas. Visas miškas siūbavo nuo skambių žvėrelių dainų, linksmų šokių ir eilėraščių. Kai žaislai jau buvo padaryti, į pagalbą atskubėjo baltos meškos, kurios žaislus į maišus sudėjo ir į roges sukrovė. Na, o kad Kalėdų seneliui būtų lengviau vaikus pasiekti, jam laputės kelią nušlavė ir nuotaiką pakėlė. Vilkai tuo tarpu žuvies Kalėdų seneliui prigaudė, kad jis neišalktų kelionėje. Visus darbus laiku užbaigus, žvėreliai besididžiuodami savimi ir džiaugdamiesi, kad vaikai gaus dovanų per Kalėdas, suskubo Kalėdų senelį kviešti. Jie išdino senelį į roges ir palydėjo į tolimą, bet stebuklingą kelionę pas pasaulio vaikus.

Mūsų kalėdinė eglutė – pati šaunusia!

Pasibaigus GLM moksleivių vaidinimui, visi susėdė prie stalų vaišinosi „Kunigaikščių užkeigos“ lietuviškais patiekalais. Gražiai besišnekučiuojant ir besivaišinant, renginio dalyviai ir svečiai buvo pakviesti dalyvauti surengtoje loterijoje ir aukcione. Pranešus, kad kalėdinė loterija ir aukcionas yra Kazickų šeimos fondo „KFF Matching Grant“ renginys, šventės svečiai suskubo pirkti loterijos bilietus ir varžėsi dėl nuostabių prizų. Visų dalyvių ir rėmėjų dėka mokyklai buvo paaukota 1,270 dol.

Gedimino lituanistinės mokyklos vardu labai džiaugiuosi, kad Kazickų šeimos fondas padvigubins šią sumą iki 1,000 dol. surinktų lėšų. Tai yra didžiulė parama mokyklai. Didelis ačiū Kazickų šeimos fondui, prizų steigėjams ir loterijos bei aukciono dalyviams už nuostabią dovaną mokyklai Kalėdų proga.

Šis nuostabus renginys ne tik atnešė į mokyklą šventinės šilumos, bet privertė patikėti, kad stebuklų būna...

Jurita Gonta – GLM mokyklos direktorė.

Kalėdos ČLM – su lietuviškomis pasakomis

Tautiniais drabužiais pasipuošęs jaunimas pakiliai jautėsi prie Kūčių patiekalais nukloto stalo.

ČLM nuotraukos

VILMA SEKONA ANGELĖ ŽUKEVIČIENĖ

Ir vėl šurmulyš Čikagos lituanistinėje mokykloje. Ir vėl Kalėdų šventė. Šį kartą – ketvirtokams, šeštokams, septintų-dešimtų klasių mokiniams ir jų tėveliams bei artimiesiems.

Graži, išpuošta mažoji salė buvo sausakimša. Lietuviškos kalėdinės dainos, dainuojamos ketvirtokų, tarsi užpildė kiekvieną salės kampelį, palietė širdį. „Kalėdos, Kalėdos, Kalėdos...“ – skambėjo tyri ir skaidrūs balseliai. Šiais metais nusprendėme, kad Kalėdų tema bus „Seku, seku pasaką...“, ne bet kokią pasaką, o lietuvišką.

Va, ir Roputė su Senele (mokytojos Rasa Stanevičienė ir Loreta Gintautienė) pasirodė. Roputė šį rytą labai sportavo, mankštinosi, pavargo ir galiausiai pamiršo, iš kokios pasakos ji čia atėjo. Klausė Senelės, bet ir ta nežinojo. Klausė vaikų, bet ir tie nežinojo. Nusprendė pažiūrėti pasakas – iš kurios ji atklydo. Taip ir prasidėjo stebuklingas mokinių pasirodymas. Pirmą scenoje pasirodė 4a klasė (mokytoja Danutė Petraitienė) su pasaka „Ožiukas melagėlis“. Ožiukas melavo, melavo visiems, bet teisybė visada nugali. Taip ir čia. Pasaka baigėsi laimingai. Toliau pasirodė 4b klasė (mokytoja Angelė Žukevičienė) su pasaka „Pamesta pirštinė“. Kiek daug žvėrelių gali gyventi draugiškai mažoje pirštinėje... Kaip ir šioje mokykloje, kur daug vaikų sutelpa ir draugiškai gyvena.

Po pasakėlių ketvirtokai šoko gražų šoki (šokių

Sekame pasaką „Pamesta pirštinė“

vadovė Nijolė Pupienė, akompaniatorė Genė Razumienė). Tėvelių ir artimųjų džiaugsmingi plojimai, atrodė, netilpo salėje.

Toliau ketvirtokai užleido vietą šeštokams. Kaip kaleidoskope keitėsi pasakėlės: 6a klasės (mokytoja Loreta Gintautienė) – „Genelio dirbtuvės“, 6b klasės (mokytoja Jotvingė Grigas) – „Vilkas ir septyni ožiukai“. Gražu, miela ir širdžiai, ir akiai. Tas genelio neišpasakytas darbštumas, o tas vilko neišpasakytas rajumas!..

Roputė taip ir neapsisprendė, iš kurios pasakos ji čia atkelia. Turbūt iš visų po truputį.

Pasirodymus šeštokai baigė giesmėmis apie Kalėdas. Visa salė dainavo „Džiaugsmingų šventų Kalėdų ir metų naujų...“ aidėjo visame pastate.

Užvis džiugiausias buvo Kalėdų senio laukimas ir pasirodymas. Maišai dovanų buvo išdalinti visoms klasėms. Šurmulyš ir juokas dar ilgai netilo salėje, o paskui ir klasėse.

Smagu girdėti lietuvišką šneką šioje lietuviškoje salėje. Didžiukiems, kad esame vienos iš seniausių pasaulio kalbų atstovai, kad auga karta, kuri tikrai nepamirš ir puoselės lietuvių kalbą svečioje šalyje. Kaip J. Jablonskis sakė: „Kalboje tauta pasisako, kas esanti, ko verta“.

Čiurlionio galerijoje, kaip ir kiekvienais metais, vyko tradicinė penktokų Kūčių šventė, vedama mokytojų Rimos Sinkevičienės ir Vilmos Seknos. Vaikai, pasipuošę tautiniais kostiumais, šventė Kūčias pagal senuosius lietuvių papročius. Tėvas (Maksas Bruzga) ir Motina (Gabija Bičkutė) vedė vakarą. Ant stalo dėdami lietuviškus tradicinius Kūčių patiekalus – kūčiukus, aguonpienį, plotkeles, silkę, juodą duoną, riešutus, obuolius – vaikai pasakojo žiūrovams jų reikšmę, su-

O štai ir jis – Kalėdų senelis!

pažindino svečius su Kūčių istorija, jų papročiais.

Salės kampe eglutę penktokai puošė taip, kaip lietuviai puošdavo senovėje – riešutais, obuoliais, barankomis, sausainiais ir spanguolių girliandomis.

Šventėje nepamiršta ir linksmosios dalies – burtų ir žaidimų. Labiausiai džiugesio susilaukė batų metimas per petį, simbolizuojantis išėjimą iš namų. Turbūt mūsų penktokėliai labai laukia universiteto ar koledžo dienų.

Šventės tautiškumą paryškino Sandros Krumhorn-Stašaitis surinktos folklorinės dainos, o vaikų šokiui, paruoštam mūsų nuostabiosios, metų nepalaužiamosios mokytojos Nijolės Pupienės, kanklėmis grojo Genė Razumienė.

Džiaugsmingų šventų Kalėdų daina, pritariant Dalios Gedvilienės pianinui, baigėme šią nuostabią šventę, vi-

Dengiame Kūčių stalą.

siems linkėdami sėkmingų, džiaugsmingų Kalėdų ir metų naujų.

Kas metai ši penktokų Kūčių šventė sušildo širdis savo tautiškumo dvasia, kviesdama nepamiršti lietuviškų tradicijų ir papročių, gerbti ir tausoti senolių išmintį ir perduoti ją su meile ir džiugesiu ateinančioms kartoms.

Sekime ir mes penktokų pavyzdžiu ir parsineškime į savo namus šią nuostabią lietuvišką kalėdinę dvasią, kad šildytų ji mūsų širdis dar ilgai ilgai Kalėdoms jau praėjus.

Tuo metu didžiojoje mokyklos salėje vyko septintų-dešimtų klasių Kalėdų šventė. Keturios klasės pasiskirstė į keturis Lietuvos etnografinius regionus. Septintokai atstovavo Suvalkijai, aštuntokai – Aukštaitijai, devintokai – Žemaitijai, o dešimtokai – Dzūkijai. Visi buvo pasipuošę tautiniais kostiumais ir sėdėjo prie savo išpuoš-

tų stalų, ant kurių puikavosi kalėdiniai valgiai. Vieni kitiems tarmiškai sakė linkėjimus, rodė burtus, vaišino puikiais, nematytais valgiais. Vieni parodė vaidinimus, kiti pakvietė žaisti žaidimus. Į salę atėjęs Kalėda sveikino komandas ir berdamas grūdus laimino žmones ir namus. Apeiginių tradicijų pateikė ir ožkelėmis apsirengusios mokytojos Vilma Vaičienė ir Sandra Krumhorn-Stašaitis. O šventės pabaigoje nuskambėjo mokytojos Dalės Gedvilienės vadovaujama daina „Kalėdos“.

Iš salės dar ilgai niekas nesiskirstė. Ir mokiniai, ir jų tėveliai vaišinosi šventiniais valgiais ir gyrė šventę. Kažką naujo sužinojo ne tik mokiniai, bet ir suaugusieji. Visi ilgai prisimins truputį kitokią Kalėdų šventę.

Visiems, visiems džiaugsmingų šventų Kalėdų!

Ruošdamiesi tradicinėms Kūčioms, mokiniai daug sužinojo apie lietuviškus papročius.

Iš k.: ČLM renginių koordinatore S. Krumhorn-Stašaitis, Kalėda (A. Razumas) ir vyresniųjų tautinių šokių mokytoja V. Vaičienė.

LAIŠKAI KALĖDŲ SENELIUI

Atkelta iš 9 psl.

Laiškas Kalėdų Seneliui

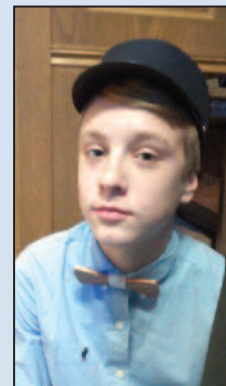
Sveiki, Kalėdų Seneli. Šis laiškas ateina nuo Kristupo, iš Šiaurės Amerikos, iš Virginijos.

Kaip Jums sekasi? Ar esate gavę daug laiškų? Kaip Jums sekasi ruošti dovanas? Ar labai esate užsiėmęs?

Aš turiu labai svarbų klausimą, nes esu labai smalsus. Noriu paklausti, ar esu įrašytas į gerų vaikų sąrašą? Man tai labai svarbu žinoti, nes aš jaučiu, kad esu nusipelnęs, kadangi buvau geras šiais metais: stengiausi būti kuo geresnis, dariau visus namų darbus, ploviau indus, dengiau pietums stalą ir pabaigiau mokslus gerais pažymiais.

Būtų gerai gauti dovanų naują maišą mano teniso raketėi ir elektrinę riedlentę.

Ačiū, kad Jūs turėjote laiko perskaityti mano laišką ir atkreipti dėmesį į mano prašymus.

Pagarbiai
Kristupas Vorobjovas, 8 klasė

Kybartiečiams įteiktos Lietuvių Fondo vardinės stipendijos

Iš k.: Almantas Augustaitis, Margarita Aleksynaitė, LF valdybos narys Leonas Narbutis, Greta Gražulytė ir Ona Gintė Uldinskaitė. Kristinos Radzevičienės nuotr.

KRISTINA RADZEVIČIENĖ

2017 m. gruodžio 1 dienos popietę Kybartų Kristijono Donelaičio gimnazijoje buvo įteiktos Lietuvių Fondo (LF) Čikagoje stipendijos buvusiems gimnazijos auklėtiniams-studentams.

Šiais metais mes turime puikią galimybę įteikti dvejų metų premijas. Džiaugiamės, kad jau antrą kartą sulaukiame garbingo svečio, Pasaulio kybartiečių draugijos (PKD) valdybos pirmininko, LF valdybos nario Leono Narbučio, – džiaugėsi gimnazijos direktoriaus pavaduotoja Jolanta Janulaitytė.

Šiais metais gimnaziją pasiekė naujai LF įsteigta brolių Algimanto ir Romo Kezių vardinė stipendija bei keturios Algirdo Karaičio stipendijos, kurios teikiamos jau 17-olika metų iš eilės. J. Janulaitytė nedvejoja, kad šios stipendijos labai reikalingos studentams, mat jos paskatins buvusius gimnazijos auklėtinius ne tik gerai mokytis, siekti aukštumų, bet ir garsinti Kybartus. Esmė, kaip skirstomos stipendijos, pasak gimnazijos tarybos pirmininko, lietuvių kalbos mokytojo Mindaugo Bučinsko, yra visai kas kita, nei įprasta manyti: „Pirmiausia, mokykla sudaro sąlygas tolimesniems žingsniams – kur būtų galima save atarsti. Vėliau mums yra labai smagu, kai buvęs mokinys vienais ar kitais keliais grįžta atgal į mokyklą. Svarbus yra nematomas ryšys, kuris tikrai yra. Jūs grįžtate tarsi tam, kad jūsų visų pa-

stangos mūsų visų akyse būtų įvertintos. Norėtusi, kad ir toliau, kai, galbūt, studijuosite magistrą, vyktų tas bendradarbiavimo ir susitikimo momentas.”

Po tokių taiklių M. Bučinsko pastebėjimų apie LF Čikagoje susirinkusiems trumpai papasakojo ir PKD valdybos pirmininkas Leonas Narbutis, pasakojimą pradėjęs nuo 1962-ųjų metų, kuomet buvo įsteigtas Fondas, šiais metais paminėjęs 55-erių metų sukaktį. „Praėjusiais metais lietuvių išlaikymui Fondas yra išdalinęs tris ketvirčius milijono dolerių. Tas Fondas yra sudėtas žmonių iš įvairių luomų: nuo gydytojų iki paprastų darbuotojų. Vienaip ar kitaip visi jie yra prisidėję prie lietuvių išlaikymo. Kalbėdami apie A. Karaitį ar A. Kežį, galime drąsiai sakyti, kad jie visą gyvenimą jautėsi kybartiečiais tikrąja to žodžio prasme, nes tai, ką jie galėjo – paliko Kybartams. Taigi, norėčiau kreiptis į jus, mieli kolegos. Nesvarbu, kur jūs būsite, ką veiksite, prisiminkite Kybartus ne dėl to, kad esate skolingi, o todėl, kad esate iš čia kilę”, – linkėdamas sėkmės studentams kalbėjo L. Narbutis.

Šiais metais keturios A. Karaičio premijos atiteko Onai Gintei Uldinskaitėi, Evai Kakliuginai, Margaritai Aleksynaitėi ir Almantui Augustaičiui. Naujai Lietuvių Fonde įsteigta A. ir R. Kezių stipendija džiaugėsi pirmo kurso studentė Greta Gražulytė. Sveikiname!

Kristina Radzevičienė yr „Suduvis.lt” korespondentė

<http://draugokalendarius.org>

Astrida Pauperas, gyvenanti Oak Lawn, IL, atnaujindama „Draugo” prenumeratą su mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką, kuri palengvins leidybos darbus. Širdingai dėkojame už Jūsų paramą.

Rita Durickaitė Moore, gyvenanti Gulfport, FL, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Dėkojame, kad ne tik skaitote, bet ir remiate laikraštį.

MANO VIRTUVĖ

Kas sakė, kad šventinis kepinys turi būti sudėtingas? Jis gali būti kvapnus ir paprastas kaip šis.

Apelsinų keksas

Reikės:

Sirupui
4 raudonųjų apelsinų sulčių
2 šaukštų cukraus
1–2 šviežio rozmarino šakelių

Tešlai

200 g (7 oz) minkšto, lengvai sukamo sviesto
150 g (5 oz) cukraus
žiupsnelio druskos
3 kiaušinių
2 valg. šaukštų apelsinų likerio
2 raudonųjų apelsinų (atskirtomis skiltelėmis be plėvelių)
200 g (7 oz) miltų
1 arb. šaukštelio kepimo miltelių

Paruošti sirupą: išspausti 4 apelsinų sultis, supilti jas į puodelį kartu su 2 šaukštais cukraus ir rozmarinu. Kaitinti ant mažos ugnies vis pamaišant, kol esamas tūris nugaruos trečdaliu (apie pusę valandos).

Paruošti tešlą: sviestą išsukti su cukrumi iki purios masės, įpilti likerio, įmušti vieną po kito kiaušinius, išplakti. Miltus persijoti, sumaišyti su kepimo milteliais ir žiupsneliu druskos. Supilti į sviesto-kiaušinių mišinį ir viską gerai išplakti, kad neliktų gumuliukų. Tuomet sudėti apelsinų skilteles, išmaišyti. Tešlą supilti į keksą formą, išteptą sviestu ir kepti iš anksto įkaitintoje iki 190 C (375 F) orkaitėje apie 1 valandą.

Norint patikrinti, ar kepinys iškepęs, įbeskite medinį smeigtuką – ištraukus jis turi būti sausas.

Iškeptą keksą atvėsinti ir apipilti sirupu.

Pastaba: šaltas kepinys laistomas apykarščiu sirupu, o karštas ar šiltas – vėsiu.

Linksmų Naujųjų metų!

Jūsų Indrė

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SIŪLO DARBĄ

Ieškomas vyras invalido
priežiūrai. Reikalavimai – anglų
kalba ir vairavimo teisės.

Daugiau informacijos
tel. 630-213-2384

SKELBIMAI
773-585-9500

Marytė Utz, gyvenanti Evergreen Park, IL, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Džiaugiamės turėdami tokių ištikimų skaitytojų ir rėmėjų. Ačiū iš širdies!

Nešventinės mintys metų varčioje apie Saliutę iš Kominterno

Atkelta iš 3 psl.

Kai kurie autoriai rašo, kad S. Nėris pasuka į kairę tik 1929 m., kuomet vėl vyksta į Europą, šįkart į Viena „tobulinti vokiečių kalbos“, kur susipažįsta su dviem marksistinių pažiūrų studentais – Ladu Serbenta ir Broniumi Zubricku. Pastarasis ne tik kemsia poetei ateitininkei į galvą socializmo idėjas, bet ir ima atvirai jai asistuoti, netgi žadėdamas vesti. Kad ji buvo eilinį kartą įsimylėjusi, tai taip, bet dabar jau žinome, kad tuomet jau ji buvo komjaunuolė su stažu ir draugai susitiko, matyt, ne atsitiktinai. Po poros metų ji gaus oficialų Kominterno slapyvardį – Virvyčia.

...Yra tokia 1936 m. fotografija: rašytoja Petronėlė Orintaitė Paryžiuje nusifotografavusi su Salomėja Nėrim. Ir ji nežinojo, kad jos draugė yra Komunistinio internacionalo ryšininkė su Lietuvos ir Lenkijos kompartijos vadovybe Paryžiuje... Kitaip gyvenimo saulėlydyje ji nebūtų parašiusi (kaip „Drauge“ yra liudijęs Donatas Januta): „dabar apie Salomėją ‘šnekų šnektos’, tokių nebūtų pramanų plinta, koktu skaityti. O pravartu būtų daugiau domėtis jos poezija, apie ją kalbėti, svarsyti – tai būtų kultūringos visuomenės žymė“.

Prablaiškime...

Taigi visiems tiems, kurie dar turėjome iliuzijų, kad Salomėja Nėris sovietų buvo kažkaip įviliota, apgauta, išnaudota, reikia išsiblaivyti, – galimas

dalykas, ji tiesiog taip užsidirbdavo geram gyvenimui. Kaune vadinamaisiais Smetonos laikais su kitais kairiaisiais lietuvių rašytojais Salomėja lankydavosi sovietų ambasados renginiuose – pobūviuose, priėmimuose, vakaruose, filmų peržiūrose. O kad Maskva už viską gerai mokėjo ir tebėmoka, tas niekam ne paslaptis. Ne vienas autorius rašo, kad už poemą apie Staliną 1940 m. ji gavo 5 tūkst. rublių, kas tais laikais buvo neregėti pinigai. S. Nėris gyvenime atrodo kaip žmogus, kuris neturi skrupulų, nors jos poezija atrodo tokia subtili. Pvz., 1941 m. su kitais komunistais rašytojais nuo arėjančių vokiečių pabėgusi į Rusiją, kad išgyventų pati ir išlaikytų sūnų, ji susideda su senu alkoholiku, NKVD-istu, kuris prisistatydavo socialinio aprūpinimo komisaru, Petru Veržbiliausku. Norėdama iš provincijos patekti į Maskvą, netgi įteisina su juo santuoką, nors dar Penzoje sugyventinis ją mušdavo. (Kaune buvo likęs vyras, pas kurį po karo ji grįžo.) Ir toliau rašo visokį raudoną šlamštą, kurį komunistinis radijas perdavinėja į Lietuvą, nes už tai mokama.

Vilniaus savivaldybės politikai svarsto, ar sostinėje neatsisakyti įvairių objektų pavadinimų, siejamų su sovietų valdžiai talkiniais rašytojais, visuomenininkais ir politiniais veikėjais Petru Cvirka, Salomėja Nėrim, Antanu Venclova ir Liudu Gira. Jeigu dekomunizacijos procesas būtų įvykęs pačioje valstybės atkūrimo pradžioje, gal būtume turėję mažiau problemų, bet geriau vėliau negu niekada.

Lietuva ruošiamas dvasinei kapituliacijai

Atkelta iš 3 psl.

Juodinimo darbų imasi ne svetimi, o savi – lietuvių istorikai, lietuvių žurnalistai, lietuvių rašytojai. Beje, šios misijos jie griebiasi noriai, entuziastingai. Jie akivaizdžiausiai vadovaujasi vienpusiu principu: negalima savos istorijos gražinti. O štai nepelnytai juodinti – ne tik pageidautina, bet ir būtina?

Ar daug Lietuvos niekinimo pavyzdžių buvo pateikta susirinkusiems į VI. Terlecko knygos pristatymą? Įsidėmėkime. Vytautas Didysis – šunsnukis, Kęstutis – nevykėlis karžygis, Margiris – Pilėnų gynėjų žudikas, LDK – atsilikėlių, plėšikų, skurdžių kraštas, lietuvių liaudies dainos – niekam tikusios, Lietuvos partizanai – karo nusikaltėliai, Vasario 16-ąją ir Vėlines būtina užgožti šv. Valentino ir Halloweeno šventėmis, lenkai neokupavo Vilniaus, o lietuviai neteisėtai užgrobė Klaipėdos kraštą, lietuviai partizanai – karo nusikaltėliai, rasistai, žiaurumo įsikūnijimas...

Kai visus piktybiškumus sudedi krūvon, kai prisimeni visų Lietuvą menkinusių ir tebemenkinančių istorikų, rašytojų, žurnalistų pavardes, kyla itin liūdna išvada. Ar ne per daug švelnu lietuvius vadinti išskydusia tauta? Mes mirštanti, sunkiai serganti, išsigimstanti tauta. Taip pat nėra tikslo teigti, jog lietuvių tauta ruošiamas dvasinei kapituliacijai. Tai kad ji jau paruošta tokiai kapituliacijai, o mes net nepastebėjome, kada ir kaip tai atsitiko.

Lietuvą niekinančių renginių – vis daugiau ir daugiau. Štai neseniai Vilniuje buvo surengta mokslinė konferencija dėl Juzefo Pilsudskio asmenybės. Politikos apžvalgininkas Česlovas Iškauskas savo tekste (iskauskas.lt) pastebėjo, kad minėtame renginyje, kuriame, beje, pirmuoju smuku griežė oficialios Lenkijos organizacijos, J. Pilsudskis nebuvo traktuojamas kaip Vilnių okupavęs niekšas. Apie lenkinimo padarinius Vilniaus kraštui, apie lietuvių kančias okupacijos metais taip pat vengta kalbėti. Tai gi sveiku protu nesuvokiama: Vilniuje įmanoma surengti Lietuvos sostinėje okupavusių karininką teisinančią konferenciją? Kas tai, jei ne dvasinė lietuvių tautos kapituliacija?

Vienintelis džiugus šiandienos spindulėlis – taurus Izraelio ambasadoriaus Amir Maimon gestas. Lietuvoje reziduojantis Izraelio politikas ne tik pagerbė legendinio Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanauskos-Vanago dukrą Auksutę Ramanauskaitę-Skokauskiene oficialiu vizitu, bet ir aiškiai pabrėžė, kad Izraelis vertina Lietuvos laisvės kovas, gerbia mūsų partizanus, o dviejų personų išpuoliai (turimi omenyje Rūta Vanagaitė ir Efraimas Zurofas) yra grynai jų asmeninis reikalas, niekaip neatspindintys oficialios Izraelio pozicijos. Tai gi lemtingą atkirtį Lietuvos partizanų vadą šmeižusiems asmenims (Ramanauską-Vanagą sovietų saugumo agentu viešai išvadavusi rašytoja R. Vanagaitė vėliau atsiėmė savo teiginius ir pripažino klaidą, tačiau jos gyve-

A † A
VYTAUTAS ŠUOPYS

Mirė gruodžio 22 d., sulaukęs 92 metų.
Gyveno Melrose Parke, IL. Amerikoje išgyveno 68 metus.
Gimė 1925 metais Šuopių kaime, Sintautų valsčiuje. Baigė „Žiburio“ gimnaziją Kaune. Po Antrojo pasaulinio karo tęsė mokslus Pabaltijo universitete Hamburge, o 1949 metais emigravo į JAV. Apsigyveno Melrose Parke. Baigė inžinerijos mokslus University of Illinois. Ilgus metus dirbo „International Harvester“ bendrovėje.
Nuliūdę liko: žmona Ona Mickutė Šuopienė; sūnus Algis su žmona Laura, anūakai Mykolas, Juozas ir Katrytė; dukra Rima, anūakai Rebecca, Petras ir Daniel; sūnus Vytautas su žmona Melissa, anūkė Natalie.
Priklausė BALF'ui, Lietuvių Fondui ir Tautos fondui.
A. a. Vytautas Šuopys buvo pašarvotas Bormann laidojimo namuose, Melrose Parke ir palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Giliai liūdinti šeima

A † A
JONUI VAZNELIUI

iškeliavus Amžinybėn, liūdime ir giliai užjaučiame žmoną NATALIJĄ, šeimą, plačią giminę ir artimuosius.

*Amerikos Lietuvių klubas
Beverly Shores, Indiana*

Iškeliavus Amžinybėn solistui

A † A
JONUI VAZNELIUI

nuoširdžiai užjaučiame žmoną NATALIJĄ, velionio šeimą, gimines bei artimuosius. Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią valandą.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras

Ilgamečiam Lietuvių fronto bičiuliui

A † A
JONUI VAZNELIUI

iškeliavus Amžinybėn, reiškiam gilią užuojautą velionio žmonai NATALIJAI, jo artimiesiems, giminiams ir draugams.

Lietuvių fronto bičiuliai

nimo draugas Efraimas Zurofas lietuvių partizanų įtartinę prisidėjus prie žydų Holokausto bei žadėjo pateikti tokio nusikaltimo įrodymų, tik nepateikė) sudavė ne Lietuvai, ne lietuviams, o Izraelis.

Taigi noriu nuoširdžiai padėkoti Izraelio ambasadoriui Amir Maimon už viešą, oficialią, demonstratyvią pa-

garbą Lietuvos partizanams.

Bet tuo pačiu aš suglumęs: mums, lietuviams, metų metais pataikavusiems tiek Vyzentelio centro vadovui E. Zurofui, tiek skandalingajai rašytojai, turėtų būti labai gėda. Juk šypsojomės tiems, kurie ne tik šmeižė Lietuvą, bet ir „neatspindėjo oficialios Izraelio pozicijos“.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) šį sekmadienį, gruodžio 31 d., 10 val. r. švęsime Šventosios Šeimos šventę. Pirmadienį, sausio 1 d., 10 val. r. švęsime Švč. Mergelės Marijos Gimdytojos šventę ir Naujuosius metus. Šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **SLA 307 Art Space, 307 W 30th Street**, New York, NY, iki 2018 m. sausio 4 d. veikia jungtinė New Yorko ir Vilniaus menininkų paroda, kurioje savo darbus pristato net 35 dalyviai. Aplankykite! Daugiau informacijos tel. 917-584-0579 arba el. paštu: artspace@sla307.com

■ **2018 m. sausio 13 d. minėsime dvidešimt** septintąsias tragiškų, tačiau mūsų Laisvę su-

brandinusių ir mūsų Tautą sutvirtinusių įvykių, metines. Siekiant kartu su Lietuva pagerbti Tėvynės laisvės gynėjų atminimą, Lietuvos šaulių sąjunga išėivijoje, Čikagos lietuvių bėgimo klubas ir Čikagos skautų vietininkija sausio 14 d. organizuoja 9 km bėgimą/ėjimą, kuris vyks prie 31-osios gatvės paplūdimio Čikagoje. Dalyviai renkasi 12:30 val. p. p., bėgimo pradžia – 1 val. p. p. Po to vaišinsimės karšta arbata, kava ir šauliška koše.

■ **2018 m. sausio 20 d., šeštadienį, 6 val.** v. „Sielos“ galerijoje Pasaulio lietuvių centre Lemonte koncertuos Nerijus Glezėkas ir grupė „The Paradigm“. Bus pristatomas N. Glezėko kompaktinis albumas, veiks Andriaus Sprindžio fotografijų paroda „Piešimas šviesa“.

Lai išaušęs šv. Kalėdų rytas atneša sėkmę, stiprybę ir viltį, o Naujieji Jums suteikia ryžto prasmingiems darbams ir naujiems siekiams.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

Lietuvių, gyvenusių užsienyje, visuomeninės organizacijos „Sugrįžus“ prezidentas Edmundas Atkočiūnas

2017 m. gruodis

Nuoširdžiai sveikiname su šv. Kalėdom ir artėjančiais Naujaisiais metais!
Te ateinantys metai visiems būna džiugūs ir šventiški.
Drauge švėskime
Lietuvos Nepriklausomybės 100-metį
ir didžiukimės savo tauta!

JAV Lietuvių Bendruomenės vardu –
Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė

Šiais metais Lituanistikos tyrimo ir studijų (LTSC) darbuotojai šventes pasitiko ypač linksmi: kartu su jais šventinius linkėjimus „Draugo“ darbuotojams bei skaitytojams siunčia ir LTSC pagalbininkė – stažuotė atliekanti Vilniaus universiteto magistrė leva Volungevičiūtė (k.) ir savanorė Rafaelė Šedytė. Džiaugsmingų švenčių!

Sulaukus šv. Kalėdų visus „Draugo“ skaitytojus, ypač vakarinių Oregono ir Washingtono valstijų lietuvius sveikina ŠALFASS pirmininkas Laurynas Misevičius.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SAJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-999-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Šiuo metu jau surinkinėjame siuntas Kalėdoms!

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošiimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank**, 2212 West Cermak Road. **Tel. (773) 847-7747**

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com